

FEGAS | ESCOLA GALEGA DE ADMINISTRACIÓN SANITARIA
Memoria 2008

EDITA
FEGAS / Fundación Pública Escola Galega de Administración Sanitaria

MAQUETACIÓN
ANDAINA PUBLICIDADE

DEPÓSITO LEGAL
PO 2-2009

ÍNDICE

ÁREA PRIMEIRA	08	MISIÓN E VISIÓN
	12	1.1. Estrutura
	12	1.1.1. Órganos de goberno
	14	1.1.2. Órgano de xestión
	15	1.1.3. Organización funcional
	19	1.2. Obxectivos destacados e logros acadados
ÁREA SEGUNDA	20	ACTIVIDADE DE FORMACIÓN
	23	2.1. Plan de formación 2008. Escola Galega de Formación Sanitaria
	23	2.1.1. Características xerais
	24	2.1.2. Resumo global de actividade
	27	2.1.3. Distribución xeográfica
	29	2.1.4. Distribución por meses
	31	2.1.5. Distribución por intervalos de horas
	32	2.1.6. Distribución por número de destinatarios
	34	2.2. Formación continuada
	34	2.2.1. Plan AFCAP
	34	2.2.1.1. Resumo actividade AFCAP
	45	2.2.2. PEF
	45	2.2.2.1. Resumo actividade PEF
	55	2.2.3. CPM
	56	2.2.3.1. Resumo actividade CPM
	63	2.3. Formación de capacitación
	67	2.4. Teleformación
	70	2.5. Evolución da actividade
	75	2.6. Política de calidade

ÁREA TERCEIRA	78	ACTIVIDADE DE APOIO E DIFUSIÓN
	81	3.1. Biblioteca virtual da FEGAS
	84	3.2. Actividades de apoio e colaboración
	85	3.2.1. Programa de estímulo á formación e investigación
	86	3.3. Actividades de intercambio e innovación
	86	3.3.1. Foros de debate por un mundo máis saudable
	87	3.3.2. Seminarios “Experiencias en gestión sanitaria”
	88	3.4. Programa de intercambio e innovación
	92	3.5. Actividades de difusión
	92	3.5.1. Plan editorial da escola
	93	3.5.1.1. Publicacións 2008
	94	3.5.1.2. Boletín de actualidade 2008
ÁREA CUARTA	96	ANEXO 1
	97	4.1. Relación de relatores

ÍNDICE

01

MISIÓN E VISIÓN

Por Acordo do Consello da Xunta de Galicia do 19 de decembro de 1997, adscrita á Consellería de Sanidade, nace a FEGAS como fundación pública, cuxo obxecto é a docencia, formación e investigación en administración e xestión sanitaria, sociosanitaria, saúde pública e asistencia sanitaria, atendendo sempre aos criterios de planificación e ás directrices de carácter xeral emanadas da Consellería de Sanidade e do Servizo Galego de Saúde no ámbito das súas respectivas competencias.

Polo tanto, a **misión** da Escola é o enriquecemento do capital humano dos servizos sanitarios mediante a súa capacitación a través da formación, a innovación e a excelencia, desenvolvendo un proceso continuo de actualización de coñecementos en resposta ás variacións nas demandas sociais e á evolución dos sistemas sanitarios.

Todo isto sustentado nuns valores que enmarcan toda a súa actividade e que son:

Xestión do coñecemento en saúde: definindo e desenvolvendo unha formación centrada na xeración, transmisión e xestión do coñecemento coa finalidade de lles engadir valor aos produtos e servizos.

Compromiso cos profesionais: na procura de ser un instrumento de motivación e compromiso, de progreso persoal e profesional, e de transmisión e actualización de coñecementos dos profesionais da sanidade galega.

Innovación constante: tanto tecnolóxica como metodolóxica, para conseguir ser un espazo de intercambio de información e transferencia de coñecementos entre as institucións e os profesionais que integran o sistema público de saúde de Galicia.

Calidade: o traballo en equipo é a base da organización. A través do seu sistema de xestión da calidade, establecido segundo os requisitos da norma ISO 9001:2000, búscase a mellora integral na organización e a confianza no traballo desenvolvido. Coa avaliación constante dos cursos, pretendemos incorporar as súas demandas e ofrecer produtos formativos de calidade e en permanente evolución.

> FINALIDADE

Os fins da FEGAS, recollidos nos seus estatutos, reflicten e desenvolven esta misión e se poden agrupar nos seguintes apartados:

- **Formación continua:**

Planificación e provisión da formación continua en materia de administración e xestión sanitaria, sociosanitaria, saúde pública e asistencia sanitaria do persoal ao servizo da sanidade pública galega.

A programación e execución de programas de docencia e formación continua en colaboración con entidades e institucións públicas e privadas en materia de administración e xestión sanitaria, sociosanitaria, saúde pública e asistencia sanitaria.

- **Avaliación de novas tecnoloxías sanitarias**

As actividades relacionadas coa avaliación de novas tecnoloxías sanitarias nos termos que se conveñan coa Consellería de Sanidade de conformidade coa súa planificación e as súas directrices.

- **Investigación sanitaria**

A execución da actividade relacionada coa investigación sanitaria nos termos que se conveñan coa Consellería de Sanidade e co Servizo Galego de Saúde de conformidade coa súa planificación e as súas directrices.

- **Bolsas de estudos**

Programación e financiamento das actuacións, bolsas e axudas á formación. O respecto aos principios de publicidade, concorrencia, mérito e capacidade informará a política de concesión de bolsas e axudas por parte da Escola.

- **Asesoramento**

O asesoramento que lle sexa solicitado por calquera entidade ou institución dependente das administracións públicas sanitarias de Galicia, así como por parte doutras entidades públicas ou privadas.

- **Apoio**

O apoio ás políticas que impulse a autoridade sanitaria galega, así como a difusión do seu coñecemento e a formación como instrumento da súa execución.

- **Publicación**

A edición, realización e difusión de estudos e traballos de carácter científico e de toda clase de publicacións, periódicas ou non.

- **Fondo bibliográfico**

A creación e xestión dun fondo bibliográfico e de documentación especializada no sector sanitario.

- **Colaboración**

A colaboración con institucións públicas ou privadas sobre calquera materia relacionada coa saúde, nos termos que se establezan nos correspondentes acordos ou convenios de cooperación.

- **Reunións científicas**

A organización de congresos e reunións de carácter científico e de especialistas no sector sanitario.

- **Outros**

Calquera outro relacionado coas finalidades citadas que acorde o seu padroado.

> **ÁMBITO E BENEFICIARIOS**

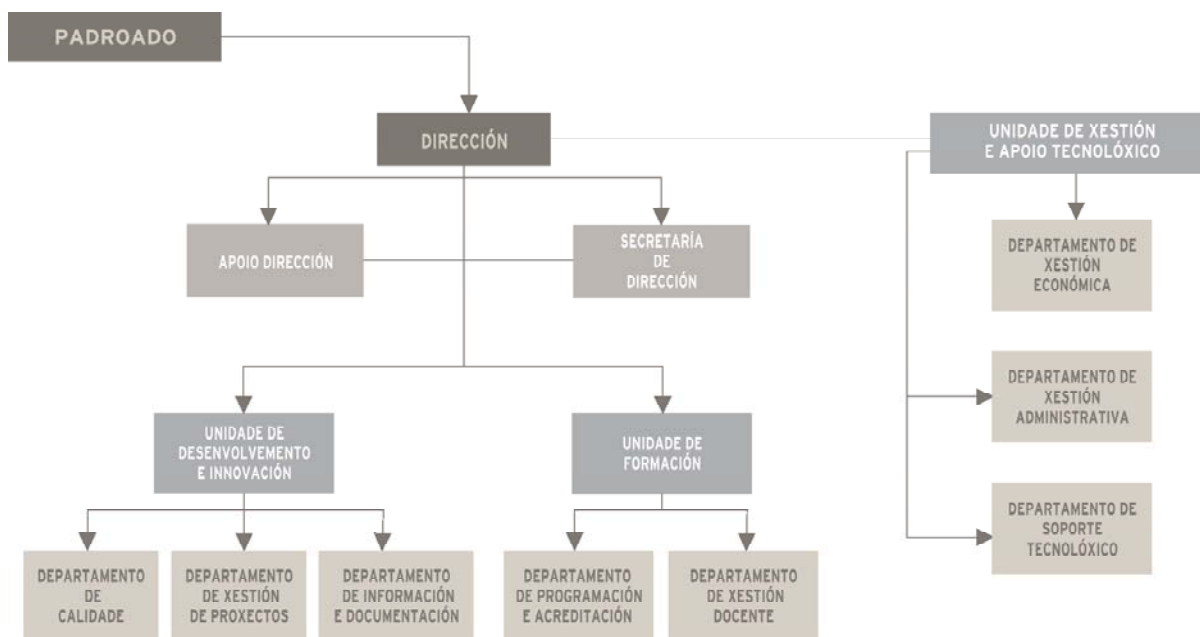
O ámbito territorial en que se desenvolven principalmente as súas actividades é o da Comunidade Autónoma de Galicia.

En canto ao ámbito persoal, o sector de poboación atendida, a actuación da fundación circunscríbese ás persoas que teñan interese na realización de actividades formativas que repercutan no desenvolvemento sanitario xeral de Galicia.

A escola dirixirá as súas actividades de xeito principal e prioritario a todo o persoal ao servizo da sanidade pública galega.

1.1. ESTRUCTURA: ÓRGANOS DE GOBERNO E XESTIÓN, ORGANIZACIÓN FUNCIONAL

A estrutura da Escola inclúe órganos de goberno e xestión, así como unha organización funcional en distintas unidades segundo se recolle no seguinte organigrama.

Cadro 1.1
Estrutura orgánica e funcional da Escola Galega de Administración Sanitaria.

Fonte: F. P. Escola Galega de Administración Sanitaria.

1.1.1. ÓRGANOS DE GOBERNO

O Padroado é o órgano de goberno da fundación que asume a súa dirección e control.

1.1.1.1. Composición

> Presidenta

Dna. María José Rubio Vidal

Conseleira de Sanidade

Exerce a súa función por razón do seu cargo.

> Vicepresidenta

Dna. Pilar Fernández Romero

Secretaria xeral da Consellería de Sanidade

Exerce a súa función por razón do seu cargo.

> Patróns natos

D. Ramón Medina González-Redondo

Director xeral de Saúde Pública da Consellería de Sanidade

Exerce a súa función por razón do seu cargo.

D. Julio Villar Barreiro

Director xeral da División de Asistencia Sanitaria do Servizo Galego de Saúde

Exerce a súa función por razón do seu cargo.

D. Francisco López Páis

Director xeral da División de Recursos Económicos do Servizo Galego de Saúde

Exerce a súa función por razón do seu cargo.

D. Antonio José Fernández Paniagua

Director xeral da División de Recursos Humanos e Desenvolvemento Profesional do Servizo Galego de Saúde

Exerce a súa función por razón do seu cargo.

Dna. María Ausencia Tomé Martínez de Rituerto

Delegada provincial da Consellería de Sanidade da Coruña

Exerce a súa función por razón do seu cargo.

D. Miguel Ángel Rodríguez Lois

Delegado provincial da Consellería de Sanidade de Lugo

Exerce a súa función por razón do seu cargo.

D. Juan Monedero Aguilera

Delegado provincial da Consellería de Sanidade de Ourense.

Exerce a súa función por razón do seu cargo.

D. Juan Antonio Martín Tejedor

Delegado provincial da Consellería de Sanidade de Pontevedra.

Exerce a súa función por razón do seu cargo.

D. Salustiano Mato de la Iglesia

Director xeral de Investigación, Desenvolvemento e Innovación da Consellería de Innovación e Industria

Exerce a súa función por razón do seu cargo.

D. Juan Jesús Gestal Otero

Catedrático de Medicina Preventiva e Saúde Pública da Facultade de Medicina e Odontoloxía da Universidade de Santiago de Compostela

En representación das universidades de Galicia.

> **Patróns electivos**

D. Cayetano Rodríguez Escudero
Secretario xeral do Servizo Galego de Saúde

D. Germán González Pazó
Director xeral de Aseguramento e Planificación Sanitaria da Consellería de Sanidade

D. Víctor Pedreira Crespo
Pertence á unidade do Plan de Galicia sobre Drogas

D. Carlos Suárez-Mira Rodríguez
Director da Escola Galega de Administración Pública (EGAP)

1.1.1.2. Relación de padroados celebrados no ano 2008

Padroado extraordinario do 21 de maio de 2008

Padroado ordinario do 26 de xuño de 2008

Padroado extraordinario do 21 de outubro de 2008

1.1.2. ÓRGANO DE XESTIÓN

Está conformado pola directora da Escola Galega de Administración Sanitaria.

Directora:

Dna. María Berta Rivera Castiñeira

Foi nomeada por Acordo do Padroado do 3 de marzo de 2006.

1.1.3. ORGANIZACIÓN FUNCIONAL

Co obxectivo posto no cumprimento dos fins establecidos, a Escola sofre un cambio no seu organigrama en decembro de 2007 no que se establecen tres unidades funcionais -Unidade de Formación, Unidade de Xestión e Apoio Tecnolóxico e Unidade de Desenvolvemento e Innovación- que, baixo a dependencia orgánica da Dirección da Escola, desenvolven as seguintes funcións:

> Dirección da Escola

- Directora
- Apoio á dirección
- Secretaría de dirección
- Dotación:
  - dous auxiliares administrativos

> Unidade de Formación

- Programación dos plans de formación continuada do persoal ao servizo da sanidade pública galega (AFCAP, PEF, CPM).
- Coordinación da programación dos citados plans coa Subdirección de Docencia e Información Sanitaria.
- Coordinación cos responsables de docencia dos distintos centros de xestión que desenvolven a actividade descentralizada.
- Xestión na modalidade presencial das distintas actividades de formación continuada (AFCAP, PEF, CPM e outros convenios que a nivel puntual poida asinar a Escola con terceiros), impartidas pola Escola.

- Xestión da acreditación da formación.
- Coordinación do persoal de apoio FEGAS nos distintos centros de xestión que desenvolven a actividade descentralizada.
- Control e seguimento da correcta execución da actividade docente programada.
- Coordinación e xestión da avaliación da formación continuada presencial impartida pola Escola.

Organización funcional

Para o desenvolvemento destas funcións, a unidade divídese en dous departamentos: Departamento de Programación e Acreditación e Departamento de Xestión Docente.

Dotación:

Responsable da Unidade de formación

Departamento de Programación e Acreditación: un técnico da Función Administrativa.

Departamento de Xestión Docente: seis auxiliares administrativos.

> Unidade de Xestión e Apoio Tecnolóxico

- Preparar estudos e informes técnicos sobre as materias propias da FEGAS.
- Dar fe das resolucións e actos da escola, efectuar e custodiar as actas das reunións dos órganos colexiados.
- Tramitar as contratacións de obras, servizos e subministracións.
- Executar a xestión económica e orzamentaria.
- Tramitar os asuntos de persoal.
- Levar o rexistro xeral e arquivos de documentación.
- Tramitar as reclamacións e recursos que se expoñan.
- Coordinar as tarefas de mantemento e seguridade das instalacións.
- Distribuír e controlar os asuntos xerais da Escola.
- Informar sobre a viabilidade legal e económica dos programas de actuación en materia de investigación e formación.
- Tramitar as bolsas con cargo aos orzamentos para a promoción e desenvolvemento das actividades que lle son propias.
- Prestar apoio técnico e administrativo á dirección e áreas da Escola.

Organización funcional

Para o desenvolvemento destas funcións a unidade divídese en tres departamentos: Departamento de Xestión Económica, Departamento de Xestión Administrativa e Departamento de Soporte Tecnolóxico.

Dotación:

Responsable da Unidade de Xestión e Apoio Tecnolóxico

Xestión Económica: un técnico da Función Administrativa e dous administrativos.

Xestión Administrativa: un administrativo.

Soporte Tecnolóxico: un auxiliar administrativo e un técnico de mantemento.

> Unidade de Desenvolvemento e Innovación

- Promover, coordinar e deseñar e xestionar actividades de Formación Especializada (máster, expertos e diplomatura), en colaboración con institucións públicas e privadas no ámbito nacional e internacional.
- Xestión na modalidade de teleformación das distintas actividades de formación impartidas pola Escola.
- Promover e coordinar a creación dunha plataforma virtual da FEGAS que permita o desenvolvemento de programas de formación *e-learning* ou *blended learning* en función das necesidades demandadas.
- Promover e coordinar proxectos formativos de colaboración con institucións públicas e privadas no ámbito nacional e internacional (con especial orientación cara a Portugal e Iberoamérica), fundamentalmente nos campos da saúde pública e a administración sanitaria.
- Colaborar na análise da situación, a determinación das políticas e o desenvolvemento das estratexias no ámbito da investigación sanitaria, en colaboración coa Axencia de Avaliación de Tecnoloxías Sanitarias.
- Xestionar a concesión de premios e bolsas.
- Mantemento e actualización do Sistema de Xestión de Calidade da FEGAS (realización de informes para a toma de decisións por parte da área de Formación).
- Promover e coordinar un plan de comunicación que permita unha maior divulgación da FEGAS e da súa formación a nivel sanitario e social.
- Publicar estudos e investigacións cuxa difusión haxa que considerar de interese.

- Crear e manter un fondo bibliográfico que sirva de soporte documental na elaboración de tese, teses de licenciatura, etc.

Organización funcional

Para o desenvolvemento destas funcións, a unidade divídese en tres departamentos: Departamento de Calidade, Departamento de Xestión de Proxectos e Departamento de Información e Documentación.

Dotación

Responsable de Unidade de Desenvolvemento e Innovación.

Departamento de Calidade: un auxiliar administrativo.

Departamento de Xestión de Proxectos: un técnico da Función Administrativa.

> Infraestrutura

A Escola Galega de Administración Sanitaria ten a súa sede no seguinte enderezo de Santiago de Compostela:

Avda. Fernando de Casas Novoa, Edificio CNL, n.º 37, 1ª planta.

CP: 15707. San Lázaro - Santiago de Compostela (A Coruña).

Teléfonos: **981 55 51 03 / 981 55 46 37**

FAX: **981 56 30 12 / 981 55 48 24**

e-mail: **fegas@sergas.es**

Páxina web : **www.fegas.es**

A escola dispón tamén do uso temporal das aulas, salóns e outras infraestruturas docentes nas dependencias da Consellería de Sanidade e mais o Servizo Galego de Saúde en Santiago de Compostela, nas das súas delegacións e direccións provinciais, e nas das institucións sanitarias de atención primaria e atención especializada da Consellería de Sanidade e do seu organismo.

Cómpre agradecerlles a todas as entidades, direccións e delegacións provinciais, así como, moi especialmente, a todas as institucións sanitarias pola súa cesión e a dispoñibilidade temporal da dita infraestrutura.

1.2. OBXECTIVOS DESTACADOS E LOGROS ACADADOS

Neste ano 2008, a FEGAS desenvolve a liña estratéxica de formación marcada pola Consellería de Sanidade, na que se parte dun enfoque global permitindo unha visión xeral e evitando carencias e duplicidades na oferta de formación.

As liñas xerais e principais obxectivos que a escola intentou potenciar ao longo do ano 2008 centráronse en: avanzar e mellorar a calidade das actividades, acadar o achegamento da formación aos profesionais e na potenciación e desenvolvemento de modalidades de formación con metodoloxías pedagóxicas avanzadas, conseguir que a formación se transforme nunha aprendizaxe que repercuta na práctica profesional, e o fomento das relacións con outros sectores como a universidade, institucións, sociedades científicas ou escolas.

Por último, unha das prioridades da escola foi e seguirá sendo facilitarlles o acceso á información e a axilidade na xestión aos potenciais alumnos ou usuarios.

ACTIVIDADE DE FORMACIÓN

Na FEGAS consideramos que o coñecemento é un valor básico para unha organización sanitaria. A súa actualización é imprescindible para acadar os obxectivos permanentes de eficiencia, equidade e modernización que se necesitan co fin de cumprir cada vez mellor as demandas da sociedade e, como consecuencia, aumentar o nivel de saúde dos cidadáns e cidadás.

Consideramos tamén que a mellora dos coñecementos dunha organización radica fundamentalmente no feito de aprender por riba do feito de ensinar. Entendemos que xestionar o coñecemento non só significa xestionar a formación -cantas máis actividades docentes mellor- nin dotarse de ferramentas avanzadas para esa xestión -aínda que estas sexan facilitadoras da tarefa-; significa conseguir que a organización aprenda cada día e que grazas a esa aprendizaxe sexa máis eficiente e efectiva.

Entendemos, así mesmo, que somos o instrumento adecuado para responder ás necesidades de formación dos traballadores e traballadoras ao servizo da sanidade pública de Galicia.

Tendo como referentes estes convencementos, os nosos obxectivos deste ano orientáronse cara a iniciar os procesos necesarios para transformar un proxecto de Escola dedicado ata o de agora fundamentalmente á xestión da actividade docente en si mesma, para convertelo nun proxecto formativo de futuro máis amplo e ambicioso, que englobe todos e cada un dos aspectos que leva a xestión do coñecemento, dirixido fundamentalmente a actualizar e avanzar nas competencias dos e das profesionais da nosa sanidade e que se apoia nos seguintes principios reitores:

- Formación orientada á adquisición de coñecementos, habilidades e actitudes para a mellora da práctica dos profesionais da sanidade, desenvolvida a través da formación recollida en distintos programas construídos atendendo ás necesidades demandadas: formación continua baseada en fórmulas que fomenten a eficiencia da práctica profesional.
- Deseño de itinerarios propios de formación para a capacitación, baseados en necesidades detectadas na organización, na procura da maior excelencia profesional.
- Formación descentralizada e facilitadora da aprendizaxe utilizando as vantaxes que ofrece a teleformación, construída sobre distintas ferramentas pedagóxicas suficientemente contrastadas, para atender o demandado por unha parte importante dos nosos usuarios.

- Promoción da formación baseada no intercambio, colaboración e cooperación entre os distintos profesionais usuarios da escola e institucións dedicadas á formación do persoal dos servizos de saúde, para conseguir un maior intercambio e difusión do coñecemento xerado.

Todo isto, aproveitando as experiencias positivas extraídas da análise das actividades e programas executados durante os anos de percorrido desta institución.

Sabemos que este ambicioso proxecto, como calquera proxecto de transformación dunha institución, precisa dun período de transición máis ou menos longo que está en función tanto da propia capacidade da institución en asumir eses cambios como das necesidades de prestación de servizo demandadas polos profesionais e a propia Administración sanitaria neste caso.

2.1. PLAN DE FORMACIÓN 2008. ESCOLA GALEGA DE FORMACIÓN SANITARIA

2.1.1. CARACTERÍSTICAS XERAIS

A **actividade de formación** executada pola FEGAS en 2008 **desenvólvese dentro dos ámbitos da formación continuada, da formación de capacitación e da teleformación**, e xorde dun sistema aberto e multidisciplinario no que se conta coa participación activa tanto dos profesionais como dos responsables de formación da Consellería e do Servizo Galego de Saúde.

O **Plan de formación 2008 da Fundación Pública Escola Galega de Administración Sanitaria** engloba o total da actividade formativa a desenvolver en dito ano e é difundido nun documento publicado a tal fin.

O conxunto da actividade está recollida en distintas **áreas temáticas** que permiten estruturar a oferta formativa nos seguintes bloques de coñecemento

> **Área de Asistencia sanitaria:** abarca a formación orientada aos coñecementos, habilidades e actitudes relacionados cos procesos operativos de diagnóstico, tratamento, rehabilitación e de apoio para a recuperación da saúde. Inclúe formación dirixida tanto a profesionais sanitarios como non sanitarios, pero directamente vinculada á atención sanitaria dos usuarios. Esta área representa o gran núcleo definitorio dunha organización sanitaria.

> **Área de Prevención e promoción da saúde:** inclúe a formación relacionada cos coñecementos, habilidades e actitudes dirixidas á protección da saúde. Integra actividades formativas orientadas tanto a profesionais da Administración sanitaria como a persoal das institucións e centros sanitarios.

> **Área de Comunicación e atención ao usuario:** abrangue toda a formación relacionada cos sistemas, mecanismos e habilidades necesarios na comunicación interna e externa da organización sanitaria. Polo tanto, nela terán cabida todas as accións orientadas á comunicación con usuarios externos e internos, tanto no contexto do eixo asistencial como no da administración e servizos xerais.

> **Área de Administración, xestión e dirección das organizacións:** integra todas as actividades formativas orientadas á xestión da organización no seu sentido máis amplo. Inclúe a formación relacionada co desenvolvemento de habilidades directivas (comunicación, traballo en equipo, negociación, etc.), así como de coñecementos propios do ámbito da xestión de tipo transversal (xestión clínica, xestión da calidade, xestión por procesos, xestión económico-financeira, procedemento administrativo, lexislación, normativa, etc.).

> **Área de Xestión do coñecemento da organización:** abarca a formación dirixida aos procesos de xeración e transferencia do coñecemento no ámbito da saúde. Inclúe actividades formativas de metodoloxía e xestión da docencia e da investigación sanitaria, metodoloxía de busca bibliográfica, de lectura crítica, da MBE (medicina baseada na evidencia ou asistencia sanitaria baseada en probas), elaboración de GPC, etc.

> **Área de Tecnoloxías:** engloba todas as actividades formativas relacionadas co manexo tanto das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) como das tecnoloxías sanitarias.

Por outra banda, a efectos de financiamento e operatividade de xestión administrativa, as actividades de formación execútanse a través de **tres plans docentes diferenciados:** Plan de formación continuada do persoal de institucións sanitarias do SERGAS (**Plan AFCAP**), Plan estratéxico de formación dos traballadores ao servizo da sanidade pública galega (**PEF**) e Plan de formación para a calidade na prescrición de medicamentos (**CPM**), establecidos segundo os criterios definitorios que a continuación se describen.

Plan AFCAP: inclúense neste plan as actividades docentes que anualmente forman parte do Plan de Formación Continuada do Persoal da Xunta de Galicia, no marco dos convenios de colaboración subscritos entre o Ministerio para as Administracións Públicas e as comunidades autónomas.

PEF: enmarcado no Convenio de colaboración entre a Consellería de Sanidade e o SERGAS, no que a Escola Galega de Administración Sanitaria ten como función deseñar conxuntamente e executar o plan de formación e reciclaxe profesional en materia de administración e xestión sanitaria, sociosanitaria, saúde pública e asistencia sanitaria de todos os traballadores, tanto da Consellería de Sanidade como do SERGAS.

CPM: responde e adapta ao ámbito sanitario galego as directrices recollidas no Programa de Formación Continuada no Uso Racional do Medicamento para Facultativos Médicos do Sistema Nacional de Saúde, parte do Plan aprobado polo Consello Interterritorial para o ano 2007.

Plan Carlos III: surxido da convocatoria correspondente ao ano 2008 de concesión de axudas da Acción Estratéxica en Saúde, no marco do Plan Nacional de I+D+I 2008-2011, destacan entre outros os cursos de Avaliación de Tecnoloxías Sanitarias, Busca de Información científica ou os obradoiros de escritura de artigos científicos.

Unha grande parte destas actividades de formación desenvólvense dun xeito descentralizado nas distintas provincias galegas dado que o achegamento da oferta formativa aos traballadores para estimular e fomentar a súa participación nelas, foi unha aposta clara da Escola ao longo dos últimos anos.

2.1.2. RESUMO GLOBAL DE ACTIVIDADE

Para resumir a actividade desenvolvida neste plan de formación, tanto globalmente como para cada unha das áreas temáticas nas que se encadran as actividades, fixáronos, fundamentalmente en tres parámetros que a caracterizan e son:

> Número de actividades impartidas, que recolle un total de cursos programados incluíndo todas as distintas edicións executadas en cada un deles.

> Número de horas lectivas impartidas, que está en relación co tipo de actividade desenvolvida.

> Número de certificados emitidos, que está en relación co correcto seguimento da actividade.

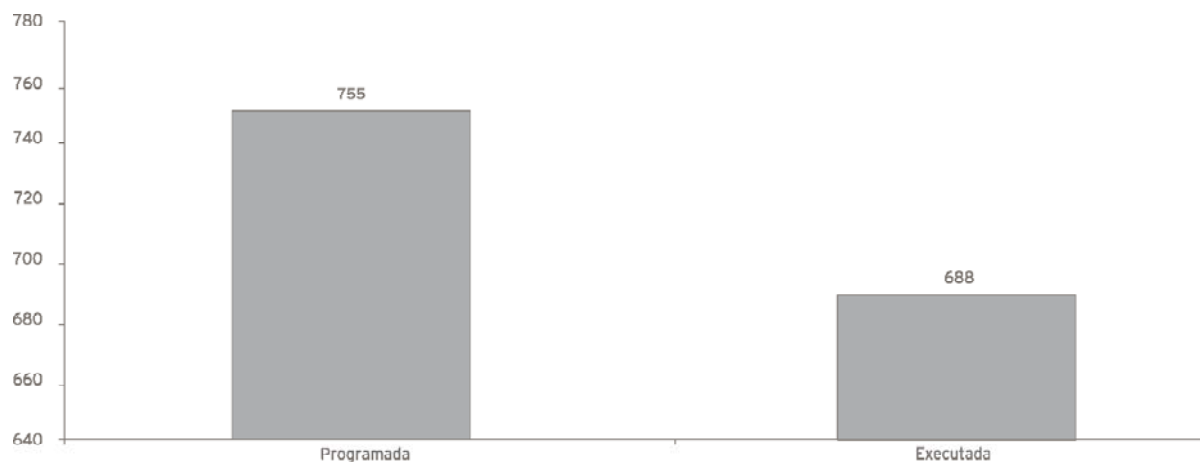
O total da actividade formativa desenvolvida pola Escola neste ano 2008 queda resumida na seguinte táboa:

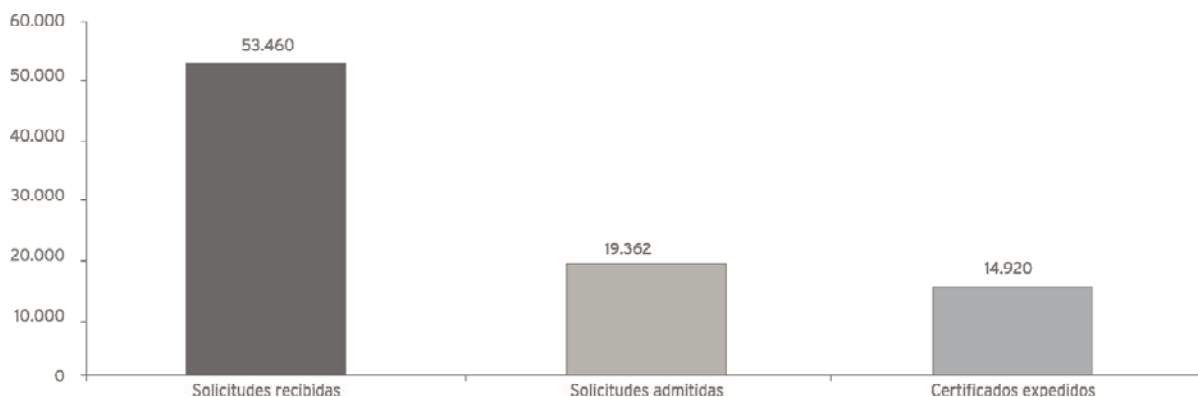
Plan de formación 2008.
Resumo de actividade formativa.

Fonte: Aplicación de Xestión Integral da F.P. Escola Galega de Administración Sanitaria.

Nº de actividades formativas executadas	688
Nº de horas lectivas impartidas	10.285
Nº de solicitudes recibidas	53.460
Nº de solicitudes admitidas	19.362
Nº de certificados emitidos	14.920
Porcentaxe certificada	77,06

Gráfica da execución de actividades totais.

Gráfica do nivel de asistencia.

	Nº de actividades	%	Nº de horas	%	Nº de certific.	%
Asistencia sanitaria	202	29,36	3.094	30,08	4.115	27,58
Comunicación e atención ao usuario	69	10,03	887	8,62	1.052	7,05
Administración, xestión e dirección das O.S.	122	17,73	2.561	24,90	2.796	18,74
Xestión do coñecemento na organización	38	5,52	826	8,03	642	4,30
Prevenición e promoción da saúde	147	21,37	1.275	12,40	3.442	23,07
Tecnoloxías	110	15,99	1.642	15,96	2.873	19,26
Outros	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Total	688	100,00	10.285	100,00	14.920	100,00

Áreas temáticas.

> Acreditación

A garantía do recoñecemento da calidade da formación impartida pola Escola é un dos nosos principios reitores, xa que consideramos a formación continuada como un elemento esencial para o desenvolvemento do profesional. A Administración, ademais de elaborar un plan de actividades acorde coas necesidades do persoal profesional e a sociedade, deberá incidir na súa calidade. O sistema de acreditación é o instrumento que garante a validez da formación para todo o Sistema Nacional de Saúde.

As actividades de formación continua, para o persoal incluído na Lei de ordenación de profesións sanitarias, están acreditadas na nosa Comunidade Autónoma polo sistema Acreditador da Formación Continuada das Profesións Sanitarias na Comunidade Autónoma de Galicia.

Pola contra, os cursos dirixidos ao persoal non incluído na dita Lei non poderán ser acreditados polo sistema acreditador. Non obstante, desde a Escola queremos ser garantes tamén desa formación e así, para este persoal esténdese un

certificado de asistencia ou aproveitamento onde se indica o número de horas, o contido, a data e o lugar. Así mesmo, as actividades da Escola están consideradas de Interese sanitario referendadas pola Orde do 6 maio de 1998, pola que se converte en garante da calidade da formación.

Os datos específicos de acreditación no ano 2008 reflicten 314 actividades acreditadas, o que significou un 90% das actividades acreditables.

Actividades	688
Actividades acreditables	348
Porcentaxe acreditables	51,00
Actividades acreditadas	314
Porcentaxe acreditada	90,00
Créditos concedidos	898,40

É importante destacar a función da Escola en xestionar os créditos das actividades realizadas. Dos datos presentados cabe sinalar que o ratio actividades acreditables / actividades acreditadas acadou un alto grao (cerca do 90%) na procura de organizar a formación de calidade esixida polos nosos profesionais.

2.1.3. DISTRIBUCIÓN XEOGRÁFICA E POR CENTROS

Un dos obxectivos principais do plan de formación é **achegar e facilitar o acceso á formación a todos e todas as profesionais pertencentes ao sistema sanitario da Comunidade Autónoma de Galicia.**

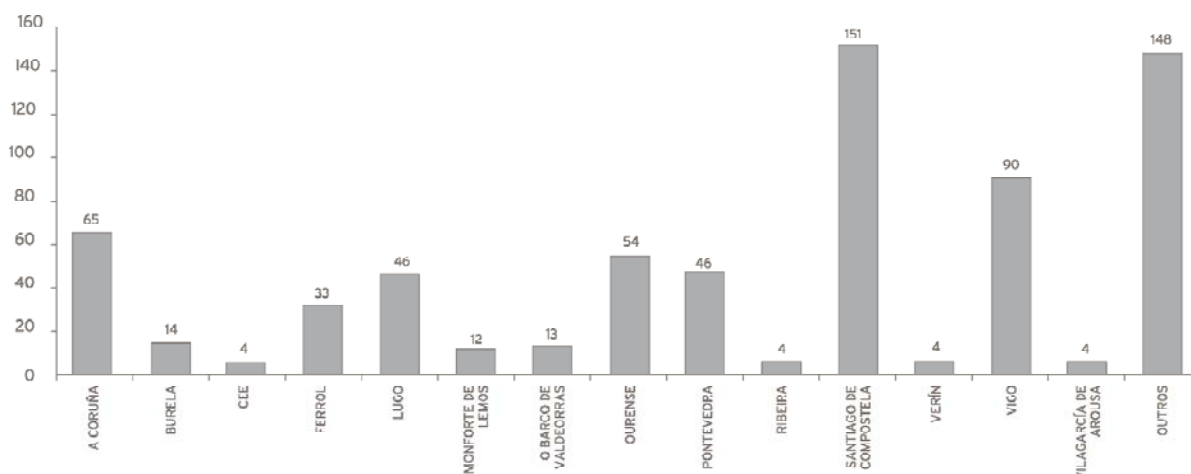
En virtude deste principio, a execución do plan tivo unha alta porcentaxe de descentralización. Esta descentralización -nun marco xeográfico dividido por localidades e centros- queda reflectida nas seguintes táboas:

	Nº de actividades	%	Nº de horas	%	Nº de certificados	%
A Coruña	65	9,45	1.485	14,44	1.303	8,73
Burela	14	2,03	178	1,73	299	2,00
Cee	4	0,58	68	0,66	83	0,56
Ferrol	33	4,80	419	4,07	676	4,53
Lugo	46	6,69	679	6,60	1.072	7,18
Monforte de Lemos	12	1,74	136	1,32	278	1,86
O Barco de Valdeorras	13	1,89	151	1,47	280	1,88
Ourense	54	7,85	807	7,85	1.124	7,53
Pontevedra	46	6,69	621	6,04	918	6,15
Ribeira	4	0,58	64	0,62	71	0,48
Santiago de Compostela	151	21,95	3.294	32,02	4.276	28,66
Verín	4	0,58	72	0,70	59	0,40
Vigo	90	13,08	1.013	9,85	1.503	10,07
Vilagarcía de Arousa	4	0,58	72	0,70	63	0,42
Outros	148	21,51	1.227	11,93	2.915	19,54
Total	688	100,00	10.285	100,00	14.920	100,00

Distribución da actividade por localidade.

Fonte: aplicación de Xestión Integral da F.P. Escola Galega de Administración Sanitaria.

Gráfica de distribución de actividades totais.

Distribución da actividade por centro.

	Nº de activ.	%	Nº de horas	%	Nº de certif.	%
Centralizados para toda a comunidade	141	20,49	2.560	24,89	2.827	18,95
A Coruña						
Complexo Hospitalario Universitario A Coruña	36	5,23	589	5,73	786	5,27
X.A.P. da Coruña-Ferrol (Área A Coruña)	24	3,49	317	3,08	385	2,58
Complexo Hospitalario Universitario de Santiago	40	5,81	393	3,82	898	6,02
Xerencia de Atención Primaria de Santiago	4	0,58	68	0,66	83	0,56
Complexo Hospitalario Arquitecto Marcide-Novoa Santos	4	0,58	64	0,62	71	0,48
Área sanitaria de Ferrol	32	4,65	419	4,07	0	0,00
Lugo						
Complexo Hospitalario Xeral-Calde	27	3,92	362	3,52	563	3,77
Xerencia de Atención Primaria de Lugo	9	1,31	134	1,30	162	1,09
Hospital da Costa	14	2,03	178	1,73	299	2,00
Hospital Comarcal de Monforte	13	1,89	136	1,32	278	1,86
Ourense						
Complexo Hospitalario de Ourense	33	4,80	477	4,64	684	4,58
Hospital Comarcal de Valdeorras	13	1,89	151	1,47	280	1,88
Pontevedra						
Complexo Hospitalario de Pontevedra	22	3,20	382	3,71	462	3,10
Xerencia de Atención Primaria de Pontevedra	19	2,76	396	3,85	269	1,80
Complexo Hospitalario Universitario de Vigo	45	6,54	599	5,82	848	5,68
Hospital Comarcal do Salnés	4	0,58	27	0,26	63	0,42
Xerencia de Atención Primaria de Vigo	31	4,51	382	3,71	346	2,32
Outros	177	25,73	2.650	25,77	5.616	37,64
Total	688	100,00	10.285	100,00	14.920	100,00

Como se pode apreciar na táboa a porcentaxe de actividade descentralizada é do 80%. Este dato pon de relevo o esforzo que se fai por achegar a formación ao profesional para facilitar, na medida do posible, o acceso á formación de cada un deles.

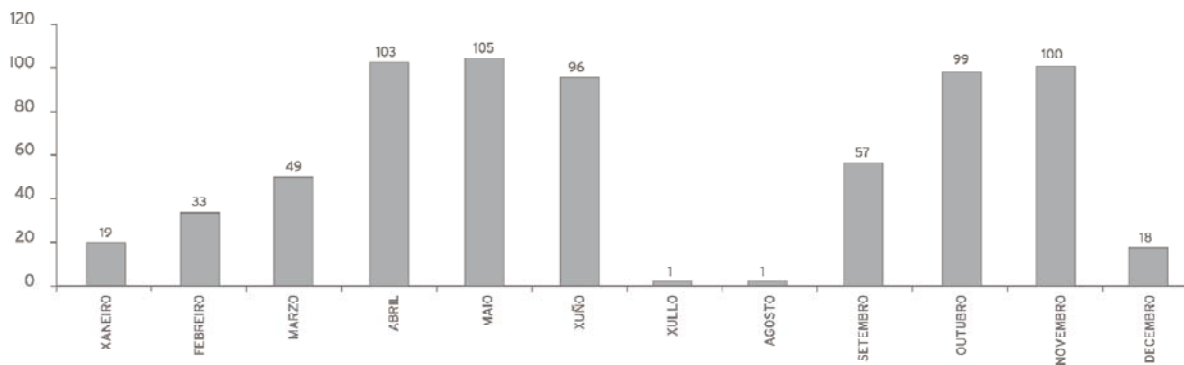
2.1.4. DISTRIBUCIÓN POR MESES DO PLAN DE FORMACIÓN 2008

Como se pode apreciar na seguinte táboa, a escola desenvolve a súa actividade de formación ao longo de todos os meses do ano salvo os de xullo e agosto. Destes meses os que recollen a maior actividade son os de outubro, maio, xuño e novembro sendo os de xaneiro e decembro os de menor actividade. Este dato pon de relevo o esforzo que se fai por compatibilizar, na medida do posible, o acceso á formación coas necesidades laborais dos profesionais e a administración sanitaria.

A mesma conclusións se deduce se analizamos as horas e os certificados emitidos en relación coa distribución temporal tal e como se recolle nos seguintes gráficos:

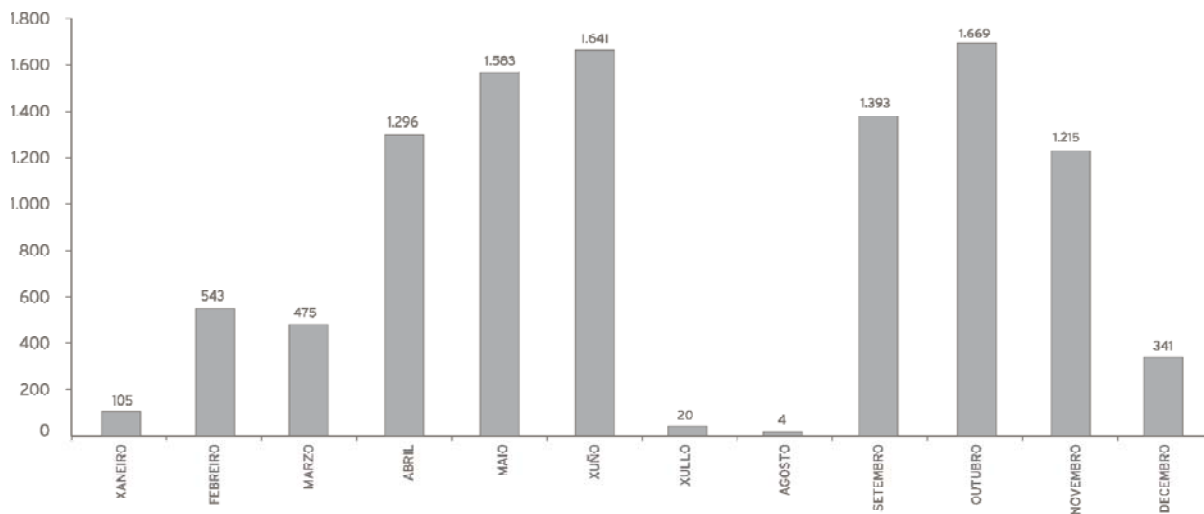
	Nº de actividades	%	Nº de horas	%	Nº de certificados	%
Xaneiro	19	2,79	105	1,02	223	1,49
Febreiro	33	4,85	543	5,28	600	4,02
Marzo	49	7,20	475	4,62	1.552	10,40
Abril	103	15,12	1.296	12,60	2.205	14,78
Maio	105	15,42	1.583	15,39	2.200	14,75
Xuño	96	14,10	1.641	15,96	2.160	14,48
Xullo	1	0,15	20	0,19	25	0,17
Agosto	1	0,15	4	0,04	14	0,09
Setembro	57	8,37	1.393	13,54	1.931	12,94
Outubro	99	14,54	1.669	16,23	1.725	11,56
Novembro	100	14,68	1.215	11,81	2.005	13,44
Decembro	18	2,64	341	3,32	280	1,88
Total	688	100,00	10.285	100,00	14.920	100,00

Distribución de actividades por meses.

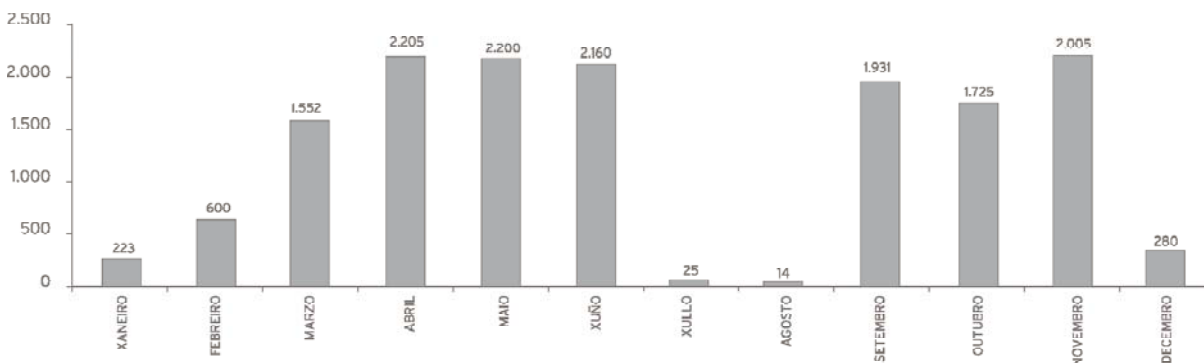

Gráfica da distribución por meses de actividades totais.

Gráfica da distribución por meses de horas totais.

Gráfica da distribución por meses de certificados totais.

2.1.5. DISTRIBUCIÓN POR INTERVALOS DE HORAS DO PLAN DE FORMACIÓN 2008

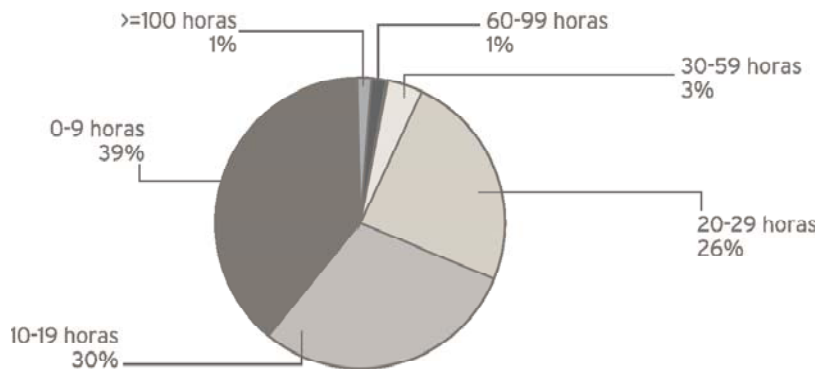
A distribución por intervalos de horas está en relación co tipo de actividade de formación que se imparte.

No pasado ano 2007, a maior parte da actividade desenvolvida corresponde a actividade de formación continuada polo que está nos intervalos de 0 a 9 horas lectivas (50%) e de 20 a 29 horas (33%), sendo só dun 0,88% a formación que supera as 100 horas lectivas e que está relacionada coa formación de capacitación.

Esta tendencia corrixiuse no plan 2008 no que a formación de capacitación, desenvolvida a través de itinerarios propios de formación, tendeu acadar unha maior presenza neles, sen por iso descoidar a formación continuada.

Intervalo horas	Total	%
0-9 horas	258	37,94
10-19 horas	205	30,15
20-29 horas	178	26,18
30-59 horas	20	2,94
60-99 horas	10	1,47
>= 100 horas	9	1,32
Total	680	100,00

Distribución de actividades por intervalos de horas.

Gráfica da distribución porcentual de actividades por intervalos de horas.

2.1.6. DISTRIBUCIÓN POR NÚMERO DE DESTINATARIOS DA ACTIVIDADE DO PLAN DE FORMACIÓN 2008

A organización dos cursos procura o rendemento das actividades e do alumnado, e baséase en criterios de efectividade en canto ao número de alumnos aos que van dirixidos. Cando os medios de soporte técnico e o programa da actividade o permiten, de media, a capacidade das actividades xira en torno a 30 participantes.

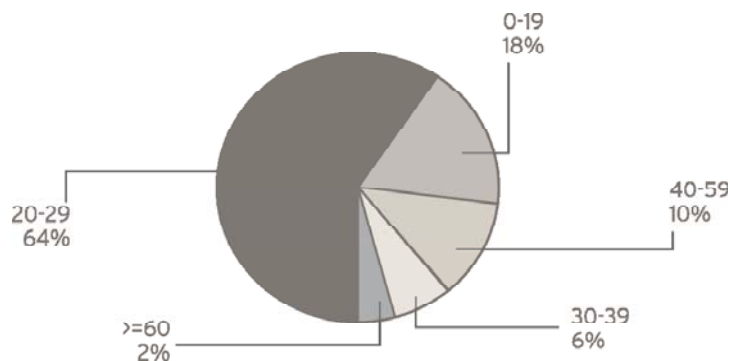
A maior parte das actividades de formación do plan están destinadas a un número de alumnos entre 20 e 29, segundo queda recollido na seguinte táboa:

Distribución de actividades por número de destinatarios.

Nº destinatarios	Actividades
0-19	121
20-29	439
30-39	40
40-59	69
>= 60	11
Total	680

Gráfica da distribución porcentual de actividades por número de destinatarios.

> RELADORES

A metodoloxía docente empregada na maioría das actividades é a da formación presencial impartida por relatores nomeados de acordo cos contidos programados, seguindo criterios de coñecemento e experiencia contrastada, e desenvolvida a través de relatorios maxistrais ou obradoiros de traballo.

Na xestión da actividade do ano 2008, o número de relatores e relatorios programados en cómputo total e de media foron:

Nº de relatores	Nº de relatorios	Media de relatorios por actividade formativa	Media de relatores por actividade formativa
1.983	2.045	2,97	2,88

No anexo 1 ofrecemos a relación de colaboradores neste ano 2008. Vaia para todos eles o noso agradecemento.

2.2. FORMACIÓN CONTINUADA

As actividades de formación continuada son aquelas destinadas a manter ou mellorar a competencia dos profesionais sanitarios, unha vez obtida a titulación básica ou a especialidade correspondente.

En 2008 as numerosas actividades desenvolvidas pola Fegas en materia de formación continuada estiveron encamiñadas a potenciar o desenvolvemento dos coñecementos, actitudes e habilidades dos profesionais ao servizo da sanidade pública de Galicia.

Neste apartado recóllense as actividades desenvolvidas en cada un dos plan estratéxicos de formación na modalidade presencial.

2.2.1. PLAN DE FORMACIÓN CONTINUA DO PERSOAL DAS INSTITUCIÓNS SANITARIAS DO SERGAS AFCAP

“Os coñecementos e capacidades dos profesionais das institucións sanitarias do Servizo Galego de Saúde determinan, en gran medida, a calidade dos servizos sanitarios dispensados aos usuarios. Neste sentido, a formación continuada amósase como unha das ferramentas máis axeitadas para mellorar e adecuar, pola vía da capacitación dos profesionais, os servizos sanitarios ás demandas dos usuarios.”

Segundo o Convenio de colaboración asinado entre o Servizo Galego de Saúde e a Fundación Pública Escola Galega de Administración Sanitaria (FEGAS), durante o ano 2008 á escola correspóndelle a organización, a xestión e a execución de toda a actividade docente incluída nos plans de formación continua.

O plan vai dirixido ao persoal que presta servizos nas institucións sanitarias xestionadas polo Sergas, así como tamén nos servizos centrais e periféricos do citado organismo. Seguindo a liña estratéxica dos últimos anos, a actividade de formación continuada acadou un alto grao de participación e o obxectivo de lles dar cobertura a todas as profesións que desenvolven os seus servizos.

2.2.1.1. Resumo de actividade AFCAP

Como primeiro aspecto xeral cabe comentar que o número de actividades desenvolvidas no Plan AFCAP foi de 307, para un total de 4.195 horas de formación, dato que segue a manter, con respecto a plans anteriores, unha evolución crecente.

Esas 4.195 horas de actividade programada reflicten un incremento do 14% con respecto ao ano anterior. Significa un aumento interanual estable na procura de aspectos máis cualitativos que cuantitativos do proxecto, no que o forte pulo se produciu nos primeiros anos do convenio a partir de 1998.

O alto grao de interese e aceptación do plan, por parte dos e das profesionais do sistema, demóstrase no número de solicitudes de preinscrición recibidas e que ascenden a 21.729, segue, sen dúbida, sendo unha cifra positiva pese a non incrementar o dato no ano anterior (27.051)

As **solicitudes** admitidas representaron un 26,64% das solicitudes recibidas.

	Solicitudes recibidas	Solicitudes admitidas
AFCAP	21.729	7.474

Nas 307 actividades executadas neste período, a escola achegoulles certificacións a 6.457 alumnos/as. O nivel de aproveitamento dos cursos garda relación coas solicitudes admitidas no plan. Así, a seguinte táboa revela unha porcentaxe do 86,39% certificada.

	Solicitudes admitidas	Certificados expedidos	Porcentaxe certificada
AFCAP	7.474	6.457	86,39

> Distribución por áreas temáticas

A imbricación da sociedade e a saúde obriga a diagnosticar novos focos que precisen atención e, polo tanto, a abrir liñas programáticas na formación que repercutan na especialización do persoal que ten que enfrontarse con novas decisións e tratamentos. Neste marco dinámico e dinamizador, as materias neste ano poderíanse agrupar, de forma esquemática, nos seguintes campos de actuación segundo os programas establecidos:

En canto á distribución por áreas temáticas cabe destacar que é a de asistencia sanitaria a que desenvolve un maior volume de actividade, segundo queda recollido na seguinte táboa

	Nº de actividades	%	Nº de horas	%	Nº de certific.	%
Asistencia sanitaria	121	39,41	1.738	41,43	2.429	37,62
Comunicación e atención ao usuario	23	7,49	352	8,39	485	7,51
Administración, xestión e dirección das O.S.	45	14,66	624	14,87	1.051	16,28
Xestión do coñecemento na organización	6	1,95	120	2,86	121	1,87
Prevenção e promoción da saúde	77	25,08	753	17,95	1.600	24,78
Tecnoloxías	35	11,40	608	14,49	771	11,94
Total	307	100,00	4.195	100,00	6.457	100,00

Actividade AFCAP por áreas temáticas.

O detalle das actividades de formación impartidas neste programa recóllese, a modo informativo, nas seguintes listaxes que quere ser un fiel reflexo dos focos de interese para os profesionais e a súa actualización e modernización:

1. ASISTENCIA SANITARIA

Título

- . A organización da atención ás persoas con dependencia
- . A práctica clínica en terapia ocupacional
- . A xestión da dor en pacientes hospitalizados
- . Abordaxe do tabaquismo en atención primaria
- . Actuación do celador co enfermo psiquiátrico
- . Actuación do profesional sanitario ante un caso de malos tratos
- . Aplicacións clínicas da mapa en atención primaria
- . Atención ao paciente con deterioro cognitivo
- . Atención ao paciente pediátrico politraumatizado
- . Atención inicial ao paciente politraumatizado
- . Atención inicial ao paciente politraumatizado
- . Atención integral ao paciente e familia dende una perspectiva holística
- . Cirurxía menor avanzada
- . Cirurxía menor en atención primaria
- . Coidados auxiliares de enfermaría ao paciente terminal
- . Coidados básicos de auxiliares de enfermaría en pacientes psiquiátricos
- . Coidados de enfermaría en pacientes con EPOC
- . Coidados de enfermaría en cardioloxía
- . Coidados de enfermaría no paciente sometido a ventilación mecánica
- . Coidados de enfermaría en saúde mental
- . Coidados do paciente respiratorio. Técnicas de pneumoloxía
- . Coidados paliativos e acompañamento a procesos terminais

- . Como abordar ao paciente psiquiátrico dende a área do traballo social
- . Diagnóstico e abordaxe do tabaquismo. Consello breve
- . Electrocardiografía para enfermaría
- . Ergonomía e mobilización de pacientes nos coidados auxiliares de enfermaría
- . Fisioterapia no paciente crítico: UCI, REA
- . Fisioterapia respiratoria
- . Formación continuada en saúde bucodental
- . Humanización no ámbito sanitario
- . Indución miofascial
- . Introducción á fisioterapia respiratoria
- . Manexo do paciente xeriátrico nas unidades de saúde bucodental
- . O celador nas emerxencias
- . Obradoiro de diabete para enfermaría
- . Obradoiro de exploración oral para médicos de atención primaria
- . Obradoiro de nutrición
- . Obradoiro de ostomías
- . Obradoiro de vendaxes funcionais en atención hospitalaria
- . Obradoiro sobre a manipulación do doente encamado
- . Psicoxeriatría: programas e avaliación cognitiva en poboación maior
- . Risco cardiovascular
- . Soporte vital básico
- . Soporte vital básico, primeiros auxilios e trauma
- . Soporte vital avanzado

- . Soporte vital cardiovascular avanzado
- . Taller de insulinoterapia nos adultos
- . Técnicas de manexo e condución de enseres dun traslado sanitario
- . Triaxe nas urxencias extrahospitalarias
- . Vendaxe funcional

2. PREVENCIÓN E PROMOCIÓN DA SAÚDE

Título

- . A seguridade no almacenamento de materiais e produtos
- . Actualización en vacinas
- . Atención aos pacientes inmigrantes
- . Condicións de seguridade no almacenamento e movemento de materiais e produtos
- . Danos á saúde de orixe laboral: conceptos básicos e investigación
- . Desfibrilación externa semiautomática (DESA)
- . Estrés, técnicas de relaxación, motivación e autoestima
- . Factores de risco laboral de orixe psicosocial. Estrés
- . Formación para manipulación de alimentos de alto risco - nivel I
- . Formación para manipulación de alimentos de alto risco - nivel II
- . Obradoiro de nutrición e cociña dietética
- . Obradoiro de abordaxe ao alcoholismo
- . Prevención de riscos en quirófanos
- . Procesos de hixienización
- . Puntos críticos no día a día para o programa de vacinacións
- . Radioprotección en quirófano
- . Riscos de seguridade en tarefas de mantemento
- . Riscos hixiénicos en institucións sanitarias
- . Riscos laborais da mobilización de pacientes e cargas
- . Riscos laborais derivados das tarefas de asistencia sanitaria
- . Riscos laborais en centros de atención primaria
- . Riscos laborais en cociñas hospitalarias
- . Riscos laborais nas áreas administrativas
- . Seguridade vial e accidentes de circulación
- . Violencia no lugar de traballo, estratexias de prevención

3. COMUNICACIÓN E ATENCIÓN AO USUARIO

Título

- . A entrevista ao adolescente en atención primaria
- . Calidade na atención telefónica

- . Comunicación e atención ao usuario
- . Comunicación e traballo nun equipo multidisciplinar
- . Entrevista motivacional
- . Habilidades sociais para a calidade na atención ao usuario: o enfermo e os seus familiares
- . Obradoiro sobre o tratamento co doente violento. prevención das condutas violentas

4. ADMINISTRACIÓN, XESTIÓN E DIRECCIÓN DAS ORGANIZACIÓNS

Título

- . Funcionamento e xestión dun servizo de farmacia hospitalaria
- . Actualización do marco normativo
- . Actualización en prestacións do Sergas
- . Comunicación escrita, elaboración de informes
- . Dereitos do paciente: unha atención de calidade
- . Dereitos e obrigas do paciente: información, intimidade, consentimento informado, historia e documentación clínica
- . Lexislación específica sobre cocinas hospitalarias
- . Protección de datos e adaptación á LOPD
- . Técnicas de traballos administrativos

5. TECNOLOXÍAS

Título

- . Actuación da lavandaría na hixienización do textil hospitalario
- . Actuación do celador no quirófano

- . Citoloxía diagnóstica
- . Intranet, internet invisible e correo corporativo
- . Laboratorio clínico: metodoloxía organizativa
- . Limpeza en cociñas hospitalarias
- . Limpeza, desinfección e esterilización de material sanitario
- . Mantemento hospitalario
- . Mantemento hospitalario: novas tendencias en instalacións eléctricas hospitalarias
- . O sistema de información para a xestión dos pacientes (SIHGA)
- . Obradoiro de espirometrías
- . Producción industrial en cociñas hospitalarias
- . Técnicas de bioloxía molecular

6. XESTIÓN DO COÑECEMENTO NA ORGANIZACIÓN

Título

- . Iniciación á metodoloxía da investigación científica
- . Planificación de coidados de enfermaría: diagnósticos e intervencións (NIC, NOC)

> Resumo de actividade AFCAP xeográfica e por centros

Como queda reflectido nas seguintes táboas, o Plan AFCAP está totalmente descentralizado, as distintas actividades de formación impártense nos propios centros de traballo.

Distribución de actividades AFCAP por localidade.

	Nº de actividades	%	Nº de horas
A Coruña	47	14,78	629
Burela	11	3,46	134
Ferrol	20	7,38	309
Lugo	21	6,60	310
Monforte de Lemos	37	11,64	328
O Barco de Valdeorras	10	3,14	111
Ourense	8	2,52	109
Pontevedra	37	11,64	543
Santiago de Compostela	52	16,35	654
Vigo	53	16,67	700
Outros	11	3,46	195
Total	307	100,00	4.195

Distribución de actividades AFCAP por centro.

	Nº de actividades	%	Nº de horas	%	
	Centralizados para toda a comunidade	18	5,37	204	4,64
A Coruña	Complexo Hospitalario Universitario A Coruña	21	9,25	404	11,45
	Xerencia de Atención Primaria da Coruña	15	4,48	166	3,77
	Complexo Hospitalario Universitario de Santiago	25	10,45	350	10,22
	Xerencia de Atención Primaria de Santiago	0	0,00	0	0,00
	Área sanitaria de Ferrol	6	1,79	63	1,43
Lugo	Complexo Hospitalario Xeral-Calde	22	6,57	316	7,18
	Xerencia de Atención Primaria de Lugo	12	3,58	154	3,50
	Hospital da Costa	14	4,18	164	3,86
	Hospital Comarcal de Monforte	13	3,88	136	3,09
Ourense	Complexo Hospitalario de Ourense	19	8,06	399	9,07
	Hospital Comarcal de Valdeorras	13	3,88	151	3,43
	Xerencia de Atención Primaria de Ourense	9	2,69	136	3,09
Pontevedra	Complexo Hospitalario de Pontevedra	22	6,57	356	8,09
	Xerencia de Atención Primaria de Pontevedra	11	3,28	142	3,23
	Complexo Hospitalario Universitario de Vigo	44	13,13	607	13,79
	Xerencia de Atención Primaria de Vigo	29	8,66	344	7,82
	Outros	14	4,18	103	2,34
	Total	307	100,00	4.195	100,00

> Resumo de actividade AFCAP por meses

Un dos aspectos cualitativos no que se incidiu foi o da planificación temporal, e dicir, a distribución das actividades no maior número de meses factible, de xeito que o calendario formativo acadase os principios de racionalidade e eficacia.

Distribución de actividades AFCAP por meses.

	Nº de actividades	%	Nº de horas	%
Xanelro	0	0,00	0	0,00
Febreiro	0	0,00	0	0,00
Marzo	19	6,19	252	6,01
Abril	51	16,61	624	14,87
Malo	54	17,59	811	19,33
Xuño	57	18,57	817	19,48
Xullo	0	0,00	0	0,00
Agosto	0	0,00	0	0,00
Setembro	32	10,42	457	10,89
Outubro	48	15,64	643	15,33
Novembro	46	14,98	591	14,09
Decembro	0	0,00	0	0,00
Total	307	100,00	4.195	100,00

Tendo en conta as dúas fases anuais de convocatoria e inscrición (febreiro e xuño) e os períodos vacacionais, a táboa reflicte unha uniformidade mensual na oferta formativa, o que permite aos destinatarios unha mellor opción de flexibilidade, xa que integran un sector profesional con peculiaridades de dispoñibilidade.

Desde a perspectiva organizativa, a uniformidade amosa un uso racional dos medios tanto materiais como persoais.

> Distribución por intervalos de horas do plan AFCAP

A asignación por curso do número de horas ao longo do ano sería a que segue:

Intervalo horas	AFCAP
0-9 horas	93
10-19 horas	121
20-29 horas	90
30-59 horas	3
60-99 horas	0
>= 100 horas	0
Total	307

> Distribución por número de destinatarios da actividade do plan AFCAP

A organización dos cursos procura o rendemento das actividades e do alumnado e baséase na efectividade; en canto ao número de alumnos aos que van dirixidos, os cursos organízanse tal como mostra a seguinte táboa de datos:

Nº de destinatarios	AFCAP
0-19	21
20-29	266
30-39	19
40-59	1
>= 60	0
Total	307

As actividades poderíanse agrupar xenericamente segundo diferentes obxectivos e destinatarios en: formación para grupos profesionais concretos; para atender grupos especiais de pacientes por razón social, epidemiolóxica, etc.; formación para procesos ou procedementos específicos de asistencia ou tratamento; atendendo ao funcionamento e organización das institucións e implantación e uso de aparellos tecnolóxicos ou tecnoloxías; por razón de seguridade e prevención de riscos laborais; ou actividades encamiñadas aos usuarios, de comunicación e de administración nos servizos sanitarios.

A planificación de actividades enmárcase nas diferentes funcións e reordenacións da organización do sistema público sanitario e a consecuente necesidade de prestar novos servizos nos diferentes tramos de atención. O plan anual de formación trata de cubrir estas novas necesidades co fin último de mellorar a atención ao usuario e optimizar o funcionamento das institucións sanitarias.

2.2.2. PLAN ESTRATÉXICO DE FORMACIÓN PEF

Nel desenvólvense todas as actividades docentes incluídas dentro do Plan Estratéxico de Formación (PEF) dos traballadores e traballadoras ao servizo da sanidade pública galega.

2.2.2.1. Resumo de actividade PEF

A execución do Plan PEF para o ano 2008 supuxo o desenvolvemento de 341 actividades que abrangueron un total de 5.602 horas lectivas.

A través deste plan, admitíronse 10.957 solicitudes de inscrición das presentadas o que significa un incremento do 32,50% respecto as solicitudes admitidas neste plan respecto ao ano pasado.

	Solicitudes recibidas	Solicitudes admitidas
PEF	30.054	10.957

Os resultados desde a perspectiva de asistencia e superación dos contidos dos cursos ao longo do ano, quedan reflectidos no resumo dos certificados expedidos pola Escola tal como segue:

	Solicitudes admitidas	Certificados expedidos	Porcentaxe certificada
PEF	10.957	7.841	71,50

> Distribución por áreas temáticas

Neste plan estratéxico, e sen ter en conta as diferentes edicións que se poidan realizar para cada curso, a distribución de actividades de formación, horas e certificados nas distintas áreas temáticas quedan reflectidas na seguinte táboa:

	Nº de actividades	%	Nº de horas	%	Nº de certific.	%
Asistencia sanitaria	72	21,11	1.083	19,33	1.522	19,41
Comunicación e atención ao usuario	31	9,09	452	8,07	73	0,93
Administración, xestión e dirección das O.S.	76	22,29	1.917	34,22	1.712	21,83
Xestión do coñecemento na organización	15	4,40	439	7,84	236	3,01
Prevenición e promoción da saúde	61	17,89	470	8,39	1.710	21,81
Tecnoloxías	65	19,06	1.034	18,46	2.102	26,81
Outros	21	6,16	207	3,70	486	6,20
Total	341	100,00	5.602	100,00	7.841	100,00

Actividades PEF por áreas temáticas.

Nos datos porcentuais, en canto a actividades realizadas durante o ano, se observa unha uniformidade nas distintas áreas que se axusta ao obxectivo do PEF.

O desglose das actividades de formación impartidas neste plan recóllese, a modo informativo, na seguinte listaxe:

1. ASISTENCIA SANITARIA

Título

- . A atención ao parto e puerperio hospitalario
- . A atención ao puerperio en atención primaria
- . Atención á muller no climaterio
- . Atención ao paciente con deterioro cognitivo
- . Atención aos pacientes inmigrantes
- . Atención inicial ao paciente politraumatizado
- . Avanzado sobre a técnica da entrevista motivacional
- . Básico sobre a técnica da entrevista motivacional
- . Cirurxía menor avanzada
- . Coidados de enfermaría en pacientes con EPOC
- . Coidados de enfermaría en pacientes con enfermidade pulmonar obstrutiva crónica
- . Coidados de enfermaría en pacientes con EPOC
- . Dó, concepto, clínica, tratamento e enlace con primaria
- . Educación maternal
- . Electrocardiografía para enfermaría
- . A filosofía contemporánea ante o problema da mente
- . Formación teórico-práctica en consulta preconcepcional e embarazo normal
- . Manexo do paciente "medicamente comprometido" nas unidades de saúde bucodental de atención primaria

- . Manifestacións orais das enfermidades sistémicas
- . O paciente pediátrico nas unidades de saúde bucodental de atención primaria
- . Obradoiro de diabeite para enfermaría
- . Obradoiro de intervención logopédica a nenos xordos de 0-3 anos
- . Programas preventivos en saúde mental nos primeiros anos de vida
- . Psicoterapias: terapia focal e breve. Sistémica
- . Saúde afectivo sexual da muller
- . Seminario sobre instrumentos de avaliación e psicodiagnóstico en trastornos adictivos. Nivel avanzado
- . Soporte vital cardiovascular avanzado
- . Trastorno mental grave en psioxeriatría
- . Trastornos da personalidade. Trastorno límite. Psicopatoloxía
- . Tratamento comunitario. O trastorno mental severo, enfoque interdisciplinar na comunidade
- . Tratamento integral de pacientes con trastornos da conduta alimentaria
- . Indución miofascial
- . Habilidades de atención en saúde mental e drogodependencias
- . Cirurxía menor en atención primaria
- . O proceso de doazón e transplante
- . Coidados de enfermaría en pacientes con EPOC
- . Formación para aspirantes a vinculacions temporais do Sergas
- . Proxecto colaborativo en embarazo
- . Formación para aspirantes a vinculacións temporais do Sergas
- . Actuación xeral, diagnóstico e tratamento de infeccións de transmisión sexual (ITS)
- . Anticoncepción en atención primaria
- . Diagnóstico e tratamento das infeccións de transmisión sexual (ITS)
- . Mellora da atención sanitaria ás patoloxías cardiovasculares nas mulleres
- . Mellora de atención sanitaria á muller con dor crónica musculoesquelética. Actualización en fibromialxía
- . Psioxeriatría: programas e avaliación cognitiva en poboación maior
- . Xeración contidos curso e-learning de primeiros auxilios

2. PREVENCIÓN E PROMOCIÓN DA SAÚDE

Título

- . Estudo epidemiolóxico sobre o consumo de drogas en Galicia
- . Estudo epidemiolóxico sobre motivacións, factores de risco e protección e outras cuestións relativas ao consumo de drogas
- . Habilidades persoais e sociais
- . Prevención do consumo de drogas en lugares de ocio
- . Prevención do consumo de drogas no ámbito laboral
- . Criterios e bases para a intervención preventiva con adolescentes en risco. Programa ODISEA
- . Actividade física e saúde

- . Avanzado de lactación materna
- . Básico de prevención de riscos laborais
- . Igualdade de oportunidades entre mulleres e homes
- . Programa sanitario de vixilancia das augas de consumo humano e o SINAC
- . Inspección en industrias da carne
- . Inspección en industrias da pesca
- . Intervencións sobre cuidadores de enfermos crónicos
- . Muller e drogas: pautas de actuación preventivas
- . Prevención e control da lexieloxe
- . Principios en prevención de riscos laborais
- . Protección da maternidade dende a prevención de riscos laborais
- . Xestión e mellora da seguridade de pacientes
- . Xornada de investigación de abrochos de enfermidade de orixe alimentaria
- . Principios en prevención de riscos laborais
- . Danos á saúde de orixe laboral: criterios
- . Prevención do ictus
- . Xeración de contidos de xestión en PRL
- . Píldoras prevención de riscos laborais- coffee learning
- . Desenvolvemento trailer proxecto simulación médica avanzada

3. COMUNICACIÓN E ATENCIÓN AO USUARIO

Título

- . Adestramento en counselling para persoal socio-sanitario, partindo do problema VIH/sida e tuberculose
- . Comunicación e atención ao usuario
- . Counselling avanzado en VIH/sida e tuberculose
- . Inglés
- . O sistema de xestión de reclamacións e suxestións para receptores
- . O sistema de xestión de reclamacións e suxestións para xestores
- . O sistema de xestión de reclamacións e suxestións
- . O sistema de xestión de reclamacións e suxestións para xestores
- . Tarxeta sanitaria e aseguramento: nivel básico
- . Tarxeta sanitaria e aseguramento: nivel avanzado
- . O sistema de xestión de reclamacións e suxestións

4. ADMINISTRACIÓN, XESTIÓN E DIRECCIÓN DAS ORGANIZACIÓNS SANITARIAS

Título

- . Dirección e organización de centros sanitarios
- . Adestramento para a realización de mamografías de cribado e control de calidade
- . Contratación de concertos de asistencia sanitaria
- . Especialización en xestión económica e orzamentaria
- . Introducción ao control financeiro
- . Xestión económica e orzamentaria
- . Xestión económica e orzamentaria para o persoal procedente das fundacións públicas sanitarias
- . Auditores internos dos sistemas de calidade dos servizos de inspección de saúde pública
- . Auditoría dos requisitos do sistema APPCC
- . Xestión clínica aplicada ao funcionamento das comisións clínicas e dos equipos de mellora
- . Como certificar a causa de defunción
- . Coordinación de proxectos de mellora
- . Coordinación de proxectos de mellora
- . Dirección e implantación de sistemas de xestión da calidade en sistemas de información sanitaria
- . Estándares de interoperabilidade sanitarios
- . Estándares de interoperabilidade sanitarios
- . Goberno das TIC
- . Inspección de piscinas
- . Inspección en establecementos de obtención de carnes frescas
- . ISO 20000
- . Dirección IT: soporte ao servizo
- . Lexislación informática

- . Obradoiro de inspección de centros de bronceado e establecementos de tatuaxe, micropigmentación e piercing
- . Sistemas de información analíticos para a xestión sanitaria
- . Xestión clínica para xefes dos SAP
- . Xestión clínica para xefes dos SAP
- . Avanzado de calidade no marco das normas ISO 9001:2000
- . Avanzado de contratación administrativa
- . Básico de calidade no marco das normas ISO 9001:2000
- . Catálogo de produtos e provedores do servizo galego de saúde
- . Dereitos dos cidadáns en materia sanitaria: unha atención de calidade
- . Implantación de sistemas de avaliación de satisfacción de clientes
- . Instrucións previas: tramitación e rexistro
- . O enfoque de xénero como ferramenta de traballo en saúde
- . Procedemento de contratación e aplicación informática de contratación administrativa
- . Sistema de negociación con provedores
- . Tarxeta chip: acreditación profesionais e acceso a IANUS
- . Xestión de depósitos. Obradoiro práctico
- . Xestión e organización dos servizos de urxencias hospitalarios
- . Xestións de almacéns de planta ou periféricos
- . Obradorio de inspección de saúde pública
- . Obradoiro de planificación territorial
- . Introducción ao control financeiro
- . Catálogo de produtos e provedores do servizo galego de saúde
- . Básico de calidade
- . O rexistro galego de instrucións previas: xestión e desenvolvemento
- . Xestión orzamentaria no servizo galego de saúde
- . Diplomado en sanidade
- . Introducción á lei 30/2007 de contratos do sector público
- . Seminario experiencias en gestión sanitaria: historia clínica electrónica, confidencialidad y protección de la información
- . Máster en dirección e xestión de servizos sanitarios
- . Básico de calidade no marco das normas ISO 9001:2000
- . Xeración de contidos didácticos e-learning “calidade procesos e procedementos”

5. TECNOLOXÍAS

Título

- . Fundamentos de ITIL
- . Os sistemas de información analítica nos procesos de xestión económica: SIAC-recursos económicos
- . Acreditación do coñecemento da ferramenta de historia clínica electrónica (IANUS)
- . Administración do portal colaborativo
- . Básico de excel

- . Básico de correo electrónico
- . Básico de powerpoint
- . Básico de word
- . Contabilización de expedientes no servizo galego de saúde
- . Director de instalacións de raios X
- . Excel avanzado: aplicacións para as áreas de xestión económica
- . Fundamentos de ITIL
- . Imaxe dixital
- . Internet, intranet e redes de comunicacións
- . Normas ISO no eido da seguridade dos sistemas de información : serie ISO 27000
- . Sistema de almacenamento en rede
- . Sistema electrónico de transmisión de datos. Códigos EAN/GS1.
- . Utilización do portal colaborativo
- . Virtualización de servidores
- . Sistema electrónico de transmisión de datos. Códigos EAN/GS1
- . Contabilización de expedientes no servizo galego de saúde
- . Imaxe dixital

6. XESTIÓN DO COÑECEMENTO NA ORGANIZACIÓN

Título

- . Foros de debate por un mundo máis saudable
- . Metodoloxía docente e avaliativa para titores de formación especializada

- . Codificación coa snomed CT
- . Formación continuada de traballadores sociais
- . Avanzado de codificación clínica CIE-9-MC, 6ª edición
- . Cuestionarios sobre a calidade de vida: emprego na clínica e na avaliación de tecnoloxías sanitarias
- . Formador de teleformadores
- . III xornada autonómica de formación especializada e pleno de REDEGA
- . Xestión da formación nas unidades docentes de medicina do traballo
- . Dereito farmacéutico: normativa estatal e normativa europea.

> Resumo de actividade PEF xeográfica e por centros

Resulta destacable a maior centralización das actividades formativas deste plan, con respecto ao programa AFCAP, sustentada nas características diferenciadoras do mesmo, tanto en obxectivos como en destinatarios da formación.

	Nº de actividades	%	Nº de horas
A Coruña	17	5,38	771
Burela	3	0,95	44
Cee	3	0,95	48
Ferrol	9	2,85	101
Lugo	23	4,11	175
Monforte de Lemos	2	0,63	13
O Barco de Valdeorras	3	0,95	28
Ourense	22	6,96	248
Pontevedra	20	3,16	291
Ribeira	3	0,95	44
Santiago de Compostela	126	39,87	2.270
Verín	3	0,95	52
Vigo	23	5,70	263
Vilagarcía de Arousa	2	0,63	32
Outros	82	25,95	1.221
Total	341	100,00	5.554

Distribución de actividades PEF por localidade.

Distribución de actividades
PEF por centro.

	Nº de actividades	%	Nº de horas	%
Centralizados para toda a comunidade	109	32,54	2.104	35,59
A Coruña				
Complexo Hospitalario Universitario A Coruña	5	1,49	85	1,44
Xerencia de Atención Primaria da Coruña	6	1,79	127	2,15
Complexo Hospitalario Universitario de Santiago	2	0,60	31	0,52
Xerencia de Atención Primaria de Santiago	0	0,00	0	0,00
Complexo Hospitalario Arquitecto Marceide-Novoa Santos	5	1,49	47	0,79
Área sanitaria de Ferrol	0	0,00	0	0,00
Lugo				
Complexo Hospitalario Xeral-Calde	1	0,30	20	0,34
Xerencia de Atención Primaria de Lugo	4	1,19	70	1,18
Hospital da Costa	3	0,90	44	0,74
Hospital Comarcal de Monforte	2	0,60	13	0,22
Ourense				
Complexo Hospitalario de Ourense	9	1,79	86	1,45
Hospital Comarcal de Valdeorras	3	0,90	28	0,47
Xerencia de Atención Primaria de Ourense	0	0,00	0	0,00
Pontevedra				
Complexo Hospitalario de Pontevedra	5	0,60	24	0,41
Xerencia de Atención Primaria de Pontevedra	1	0,30	8	0,14
Complexo Hospitalario Universitario de Vigo	7	2,09	97	1,64
Xerencia de Atención Primaria de Vigo	7	2,09	78	1,32
Outros	172	51,34	2.700	51,59
Total	341	100,00	5.602	100,00

> Resumo de actividade PEF por meses

Excluindo os meses de verán, non hai un movemento significativo na estrutura temporal da planificación das actividades PEF en canto ao número.

	Nº de actividades	%	Nº de horas	%	Nº de certificados	%
Xaneiro	13	3,81	136	2,43	223	2,84
Febreiro	21	6,16	437	7,80	561	7,15
Marzo	20	5,87	132	2,36	588	7,50
Abril	45	13,20	614	10,96	1.154	14,72
Maio	45	13,20	658	11,75	1.469	18,73
Xuño	36	10,56	634	11,32	768	9,79
Xullo	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Agosto	0	0,00	0	0,00	14	0,18
Setembro	36	10,56	944	16,85	454	5,79
Outubro	53	15,54	1.050	18,74	1.142	14,56
Novembro	56	16,42	668	11,92	1.182	15,07
Decembro	16	4,69	329	5,87	286	3,65
Total	341	100,00	5.602	100,00	7.841	100,00

Distribución de actividades PEF por meses.

> Distribución por intervalos de horas do plan PEF

A acción formativa do plan concentra a duración das actividades cara a dous intervalos diferenciados, como se pon de manifesto na seguinte táboa global de distribución de horas; é dicir, cursos de ata 9 horas e de 20 a 29 horas.

Intervalo horas	PEF
0-9 horas	147
10-19 horas	74
20-29 horas	93
30-59 horas	17
60-99 horas	4
>= 100 horas	6
Total	341

> Distribución por número de destinatarios da actividade do plan PEF

Co interese de equilibrar a calidade na formación a través dun número adecuado de alumnos/as e atender as altas taxas de solicitudes de participación, a distribución das actividades en canto ao número de destinatarios resultou da seguinte forma:

Nº de destinatarios	PEF
0-19	67
20-29	154
30-39	44
40-59	65
>= 60	11
Total	341

2.2.3. PLAN DE FORMACIÓN PARA A CALIDADE NA PRESCRICIÓN DE MEDICAMENTOS CPM

Na actualidade é frecuente a dispoñibilidade de diversas alternativas farmacoterapéuticas para a resolución dunha mesma situación clínica. Esta amplitude de medidas terapéuticas pode ser, por un lado, beneficiosa para axudar a individualizar os tratamentos e pode ser un elemento adverso para a selección dos medicamentos. A variabilidade na prescrición pode desencadear perdas de eficacia (non se conseguen os resultados esperados) ou de eficiencia (bo resultado con custos elevados).

Por este motivo, a calidade na prescrición dos medicamentos constitúe un elemento vital no sistema nacional de saúde. A mellora da calidade esixe a capacitación continua e actualizada dos médicos na utilización dos recursos farmacoterapéuticos.

Para desenvolver unha estratexia formativa de carácter integral, eficiente e capaz de lle dar cobertura a un colectivo profesional de tal magnitude, o **Consello Interterritorial do SNS** destinou contribucións económicas a todas as comunidades autónomas, que son as responsables do deseño, o desenvolvemento e a avaliación da formación.

O plan de xestión implantado e xestionado a través da escola ten os seguintes principais **obxectivos**:

- > Diminución na variabilidade no tratamento de certas patoloxías, non xustificable pola incerteza terapéutica.
- > Selección dos medicamentos na práctica clínica baixo os criterios de evidencia científica: eficacia, seguridade, pertinencia e custo.

> Utilización adecuada dos novos principios activos.

> Fomento do uso dos medicamentos xenéricos.

O plan de formación para a calidade na prescrición inclúe tres grandes áreas:

1. Actividades de formación
2. Apoio á docencia
3. Apoio á prescrición

As actividades desenvolvidas pola Escola, en relación a este plan, circunscríbense estrictamente ás actividades de formación.

2.2.3.1. Resumo actividades de formación CPM

O cómputo total de cursos executados foi de 40. A súa planificación realizouse nun total de 448 horas. A finalidade do plan, en todo caso, é chegar ao maior número posible de destinatarios e ofrecer a formación precisa para o desenvolvemento do plan de xestión. A resposta á divulgación e publicidade do novo plan de formación transcendeu de forma positiva:

	Solicitudes recibidas	Solicitudes admitidas
CPM	1.677	878

O nivel de asistencia ás actividades organizadas, en virtude dos **certificados** expedidos, (622) é dun 70%, unha importante e positiva taxa.

	Solicitudes admitidas	Certificados expedidos	Porcentaxe certificada
CPM	878	622	78,84

En canto ás áreas **temáticas**, as actividades concéntranse en dous grandes apartados:

- Contidos xenéricos: centradas en aspectos metodolóxicos da selección e avaliación de medicamentos.
- Contidos específicos: orientadas á actualización terapéutica nas patoloxías ou problemas de saúde máis prevalentes.

Dentro da estrutura temática da Escola, as áreas e a súa distribución de execución quedan como segue:

	Nº de actividades	%	Nº de horas	%	Nº de certific.	%
Asistencia sanitaria	10	25,00	72	14,75	164	26,37
Comunicación e atención ao usuario	4	10,00	80	16,39	45	7,23
Administración, xestión e dirección das O.S.	1	2,50	20	4,10	45	7,23
Xestión do coñecemento na organización	16	40,00	264	54,10	236	37,94
Prevenção e promoción da saúde	9	22,50	52	10,66	132	21,22
Tecnoloxías	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Total	40	100,00	448	100,00	622	100,00

Durante o ano 2008 as edicións do curso quedaron da seguinte forma, segundo os títulos dos temas que se trataron:

Curso

- . Proxecto colaborativo en enfermos pluripatolóxicos
- . Detección e tratamento da depresión en atención primaria
- . Farmacoloxía en odontoloxía
- . Insuficiencia cardíaca
- . Insuficiencia cardíaca
- . Obradoiro de hipertensión arterial
- . Psicoxeriatría: programas e avaliación cognitiva en poboación maior
- . Xestión por procesos
- . Bases do control da tuberculose: estándares internacionais de diagnóstico e tratamento

- . Manexo da tuberculose resistente a fármacos
- . Pautas curtas no tratamento da infección tuberculosa
- . Urxencias toxicolóxicas
- . Entrevista motivacional
- . Actualización terapéutica en pediatría de atención primaria
- . Actualización terapéutica en pediatría de atención primaria
- . Actualización terapéutica en urxencias prehospitalarias de pediatría
- . Análise e xestión do risco en farmacovixilancia
- . Análise e xestión do risco en farmacovixilancia
- . Análise e xestión do risco en farmacovixilancia
- . Atención aos pacientes con adiccións
- . Farmacovixilancia
- . Farmacovixilancia
- . Introducción ao portfolio como ferramenta de avaliación formativa
- . Introducción ao portfolio como ferramenta de avaliación formativa
- . Manexo da dor
- . Manexo do paciente con enfermidade celíaca

- . Resistencias bacterianas asociadas a o uso de antibióticos
- . Resistencias bacterianas asociadas a o uso de antibióticos
- . Obradoiro de lectura crítica de avaliacións económicas de tecnoloxías sanitarias

> Resumo de actividade CPM xeográfica e por centros

Os datos reunidos seguintes sinalan a tendencia xeográfica na execución das actividades CPM coa concentración centralizada para toda a Comunidade na sede da Escola.

Distribución de actividades CPM por localidade.

	Nº de actividades	%	Nº de horas	%	Nº de certif.	%
A Coruña	5	12,50	48	9,84	39	6,27
Burela	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Cee	1	2,50	9	1,84	12	1,93
Ferrol	1	2,50	8	1,64	32	5,14
Lugo	3	7,50	30	6,15	53	8,52
Monforte de Lemos	1	2,50	12	2,46	15	2,41
O Barco de Valdeorras	2	5,00	14	2,87	26	4,18
Ourense	2	5,00	20	4,10	29	4,66
Pontevedra	6	15,00	25	5,12	88	14,15
Ribeira	1	2,50	20	4,10	17	2,73
Santiago de Compostela	9	22,50	108	22,13	167	26,85
Verín	1	2,50	20	4,10	6	0,96
Vigo	5	12,50	54	11,07	107	17,20
Vilagarcía de Arousa	1	2,50	40	8,20	17	2,73
Outros	2	5,00	80	16,39	14	2,25
Total	40	100,00	488	100,00	622	100,00

Distribución de actividades CPM por centro.

		Nº de activ.	%	Nº de horas	%	Nº de certif.	%
Centralizados para toda a comunidade		9	22,50	96	19,67	134	21,54
A Coruña	C. Hospitalario Universitario A Coruña	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Xerencia de Atención Primaria da Coruña	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	C.H. Universitario de Santiago	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Xerencia de Atención Primaria de Santiago	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	C.H. Arquitecto Marclide-Novoa Santos	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Área sanitaria de Ferrol	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Lugo	Complexo Hospitalario Xeral-Calde	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Xerencia de Atención Primaria de Lugo	2	5,00	36	7,38	35	5,63
	Hospital da Costa	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Hospital Comarcal de Monforte	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Ourense	Complexo Hospitalario de Ourense	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Hospital Comarcal de Valdeorras	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Xerencia de Atención Primaria de Ourense	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Pontevedra	Complexo Hospitalario de Pontevedra	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Xerencia de Atención Primaria de Pontevedra	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Complexo Hospitalario Universitario de Vigo	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Xerencia de Atención Primaria de Vigo	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Outros		29	75,50	356	72,95	453	72,83
Total		40	100,00	488	100,00	622	100,00

> Resumo de actividade CPM por meses

A diferenza da programación dos plans de formación anteriores, CPM non se executa de xeito distributivo ao longo do ano xa que o obxectivo é a formación inmediata dos profesionais para a implantación dun novo modelo de medicamento e a súa prescrición.

Distribución de actividades CPM por meses.

	Nº de actividades	%	Nº de horas	%	Nº de certificados	%
Xaneiro	1	2,50	4	0,82	0	0,00
Febreiro	5	12,50	106	21,72	168	27,01
Marzo	12	30,00	100	20,49	164	26,37
Abril	8	20,00	80	16,39	95	15,27
Maio	6	15,00	76	15,57	100	16,08
Xuño	6	15,00	90	18,44	62	9,97
Xullo	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Agosto	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Setembro	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Outubro	1	2,50	20	4,10	33	5,31
Novembro	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Decembro	1	2,50	12	2,46	0	0,00
Total	40	100,00	488	100,00	622	100,00

> Distribución por intervalos de horas do plan CPM

En canto á distribución do número de receptores e a duración por cada curso, organizouse de forma que levase consigo efectividade e axilidade na formación; decidiuse programar as actividades nun número de entre 0-20 persoas na maioría dos cursos no que fose factible e cun intervalo de duración amplamente dominante de 0-9 horas.

Intervalo horas	CPM
0-9 horas	18
10-19 horas	7
20-29 horas	6
30-59 horas	0
60-99 horas	6
>= 100 horas	3
Total	40

> **Distribución por número de destinatarios da actividade do plan CPM**

As actividades de formación van **dirixidas** a:

- > Médicos residentes.
- > Médicos do Sergas, tanto de atención especializada como de atención primaria.

Nº de destinatarios	CPM
0-19	18
20-29	19
30-39	0
40-59	3
>= 60	0
Total	40

2.3. FORMACIÓN DE CAPACITACIÓN

Dende a Escola entendemos por formación de capacitación unha formación que permita adquirir competencia profesional nunha área de coñecemento ou de investigación. Polo tanto, as actividades que formen parte deste tipo de formación serán as que habiliten en novidasas competencias profesionais, obrigando a promover unha formación destinada ao beneficio dos cidadáns e das organizacións sanitarias.

Necesariamente incluirán no seu deseño curricular: relatorios teóricos e prácticos, traballo individual, traballo en grupo, titorías individuais e proxectos de fin de estudos.

2.3.1. DIPLOMADO EN SANIDADE

Este ano 2008 celebrouse a **11ª edición** do curso de Diplomado en Sanidade.

O **obxectivo** do curso é achegar aos profesionais sanitarios de Galicia ás diversas disciplinas da saúde pública e ás técnicas necesarias para a detección, interpretación, control e avaliación dos problemas de saúde da poboación.

Os obxetivos específicos do curso Diplomado en Sanidade foron:

- Avaliar e analizar a repercusión dos problemas de saúde da comunidade de Galicia.
- Adquirir unha visión global dos problemas de saúde da comunidade de Galicia.
- Coñecer a evolución do concepto de saúde e as actuais tendencias da demanda e a resposta organizada ante a mesma.
- Comprender os determinantes da saúde no traballo dos distintos profesionais sanitarios.
- Valorar a repercusión dos problemas de saúde e valorar aqueles aspectos dos mesmos que dependan do sistema sanitario.
- Promover a integración científico-técnica dos distintos profesionais que coexisten no sistema de saúde.
- Coñecer a organización da asistencia sanitaria de Galicia e a súa resposta aos determinantes de saúde.
- Coñecer as estratexias e os programas desenvolvidos pola Dirección Xeral de Saúde Pública e a súa resposta aos determinantes de saúde.
- Coñecer e analizar as fontes da información que permite valorar os problemas de saúde e a influencia que teñen os distintos servizos sanitarios na orixe de dita información.

- Coñecer e aplicar as principais técnicas para estudar e avaliar os problemas de saúde.
- Identificar os grupos de poboación máis afectados por determinados problemas de saúde.

O curso ten unha duración de 250 horas acreditadas, das que 75 corresponden á elaboración e exposición dun traballo práctico.

Dos 36 interesados en cursar os estudos, nesta nova edición accederon 25 persoas. A porcentaxe de certificación foi do 96%.

> **Contido. Módulos**

6 módulos temáticos e un módulo práctico.

- . Módulo I: demografía e sistemas de información sanitaria
- . Módulo II: métodos e técnicas para a realización de estudos epidemiolóxicos
- . Módulo III: busca bibliográfica e lectura crítica de artigos científicos
- . Módulo IV: planificación e programación sanitarias
- . Módulo V: organización sanitaria e políticas de saúde
- . Módulo VI: estratexias e programas de Saúde Pública
- . Módulo VII: traballo de campo

> Ficha técnica:

Lugar de celebración	FEGAS, Santiago de Compostela
Coordinador xeral do curso	M ^a Eugenia Lado Lema, Técnico superior do Servizo de Seguridade Alimentaria
Coordinador docente do curso	Xurxo Hervada Vidal, Subdirector Xeral de Epidemioloxía e Sistemas de Información
Organiza	Fundación Pública Escola Galega de Administración Sanitaria, FEGAS
Conveniado a efectos de homologación	Escuela Nacional de Sanidad

2.3.2. MÁSTER EN ALTA DIRECCIÓN SANITARIA

Destinado á capacitación de xestores cun alto grao de responsabilidade na xestión xeral, profundo coñecemento do sector sanitario e as súas problemáticas específicas e familiarizados co manexo das habilidades directivas.

O curso diríxese tanto a directivos sanitarios en activo como a profesionais do sector con experiencia e ao cargo da xestión de institutos, áreas de xestión ou servizos.

Realizado coa colaboración da Universidade de Santiago de Compostela e desenvolvido a través do Instituto y Dependencia SL., outorga o título de Máster en Alta Dirección Sanitaria.

Ten unha duración de 500 horas distribuídas ao longo do período lectivo 2007-2008, cunha metodoloxía de formación *blended-learning*, que combina sesións presenciais con teleformación.

Participan un número total de 38 alumnos.

> Bloques temáticos

- . Bloque I: introdución metodolóxica
- . Bloque II: introdución á xestión
- . Bloque III: o sector sanitario
- . Bloque IV: xestión asistencial

- . Bloque V: xestión dos servizos de soporte
- . Bloque VI: temas emerxentes
- . Bloque VII: calidade
- . Bloque VIII: desenvolvemento directivo

> **Ficha técnica**

Sede	Escola Galega de Administración Sanitaria
Directores e Coordinadores científicos	<p style="text-align: right;">Dna. Berta Rivera Castiñeira, Directora da Escola Galega de Administración Sanitaria</p> <p style="text-align: right;">D. Jesús Caramés Bouzán, Director Xerente do Complexo Hospitalario Universitario de Santiago de Compostela</p> <p style="text-align: right;">D. José María Fraga Bermúdez, Decano da Facultade de Medicina e Odontoloxía da Universidade de Santiago de Compostela</p>

2.3.3. MÁSTER EN DIRECCIÓN E XESTIÓN DE SERVICIOS SANITARIOS

Máster en **colaboración** coa Escola para as Administracións Públicas de Caixanova. Edición Pontevedra.

O **obxectivo** fundamental do programa é o de contribuír á mellora da xestión sanitaria en Galicia a través da formación dos seus directivos e xestores actuais e potenciais.

É un programa pensado para profesionais da saúde cunha **metodoloxía** activa e participativa orientada á consecución das competencias específicas de xestión: experiencias e *benchmarking* para coñecer outros modos de xestión, casos de estudo para mellorar na toma de decisións, traballo en equipo para compartir experiencias e adquirir a necesaria empatía, proxectos para pór en práctica os coñecementos adquiridos e a aplicar nos propios servizos, e formación *outdoor* para lograr un ambiente de cooperación na propia aula e lograr maiores niveis de aprendizaxe no persoal e humano.

Son **destinatarios** deste programa todos aqueles profesionais con titulación universitaria que desexen afondar na xestión no ámbito sanitario e sociosanitario.

O número de admitidos na edición de 2008 foi de 29 alumnos.

A súa **estrutura** é modular e ten unha duración total de 510 horas en sesións presenciais de 10 horas de duración. Para a obtención do título é necesaria a elaboración e presentación dun proxecto final que garde relación cos conceptos xerados no curso adaptadas á realidade dunha organización ou servizo sanitario.

> Bloques temáticos

- . Bloque I: experto en persoas no ámbito sanitario
- . Bloque II: a xestión económico-financeira e o control nos servizos sanitarios
- . Bloque III: dirección e organización de centros sanitarios
- . Bloque IV: a xestión das operacións e a calidade nos servizos sanitarios
- . Proxecto: diagnóstico e deseño dun plan integral dun centro ou servizo sanitario

2.4. TELEFORMACIÓN

A formación e a actualización de coñecementos dos profesionais sanitarios configúrase como imprescindible para conseguir os obxectivos permanentes de eficiencia, equidade e modernización dos sistemas sanitarios. Hoxe en día esta necesidade faise máis imperiosa dada a rápida evolución dos procedementos, a constante innovación, mellora das tecnoloxías e a evolución das demandas sociais.

Baixo este marco, a utilización de novas modalidades de ensino, a potenciación do acceso á información por medio das tecnoloxías, a xeración de contidos formativos, e en definitiva, o novo enfoque da formación cara á optimización das actividades ofrecidas aos traballadores e traballadoras do sistema público de saúde de Galicia, precisaron a implantación da nova E-aula virtual, encargada de xerar e xestionar esta formación e coñecemento.

A teleformación preséntase como unha alternativa didáctica e pedagóxica na que destacan, entre outras, as seguintes características:

- Grande flexibilidade de tempo por parte do profesional.
- Non desvincula as persoas do seu ámbito laboral ou familiar.
- Enriquece a aprendizaxe coa convivencia electrónica de compañeiros situados en espazos físicos diferentes.

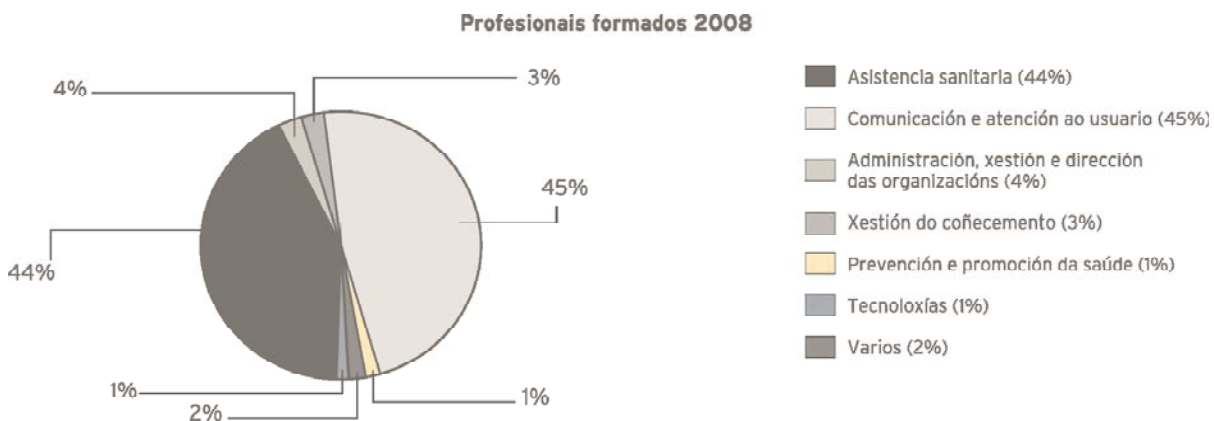
- Permite o desenvolvemento dun pensamento creativo e construtivo.
- Presenta o material estruturado segundo as necesidades dos participantes.

Tendo isto en conta, a Escola quere desenvolver unha maior actividade en teleformación.

O 14 de xaneiro de 2008 publicouse no DOGA a resolución conxunta do 3 de xaneiro de 2008, da División de Recursos Humanos e Desenvolvemento Profesional do Servizo Galego de Saúde e da Escola Galega de Administración Sanitaria, pola que se convocan cursos de formación continua para o persoal do Servizo Galego de Saúde. Nesta resolución resólvese facer pública a convocatoria para participar nos cursos que conforman o Plan de formación continua do persoal de institucións sanitarias dependentes do Servizo Galego de Saúde para o ano 2008 e que se poderán descargar da páxina web de escola (www.fegas.es)

Dentro deste plan a teleformación suporá no ano 2008 o 11% da actividade docente da Escola, o que supón un importante incremento con respecto ao ano 2007 en actividades planificadas, horas, solicitudes e alumnos admitidos como queda reflectido nas seguintes táboas.

	2007	2008
Actividades executadas	855	688
% teleformación	1,00	11,00
Horas totais	10.993	1.136
% teleformación	2,00	12,00

> TELEFORMACIÓN

	2007	2008	Incremento
Número de actividades	10	78	68
Número de horas	212	1.136	924
Número de solicitudes	1.767	13.429	11.662
Número de admitidos	900	3.997	3.097

Da análise máis detallada dos datos, podemos deducir que existe unha demanda crecente de actividades de teleformación xa que ao incremento substancial no número de solicitudes (660%) hai que engadir que a inscrición para as actividades de teleformación máis demandadas estivo pechada, como consecuencia do grande volume de solicitudes rexistradas (máis de 7.000), dende a primeira semana de febreiro de 2008 ata finais do mesmo ano.

É importante apuntar ademais, que a teleformación nos permite chegar a un maior número de profesionais cun menor volume de actividades. Para o ano 2008 executáronse 78 actividades que formaron máis de 3.900 profesionais. Con respecto á formación presencial e para este mesmo período, programáronse 602 actividades que formaron aproximadamente 14.875 (cada actividade presencial conta cunha media de 25 alumnos). Polo tanto, cun 11% de actividade de teleformación formáronse o 21% dos alumnos.

Por todo isto, a Escola confía no desenvolvemento desta modalidade formativa coa que pretende dar unha resposta máis acorde aos novos tempos e ás necesidades de formación dos traballadores e traballadoras do sistema sanitario público de saúde de Galicia.

Distribución de actividades de teleformación 2008:

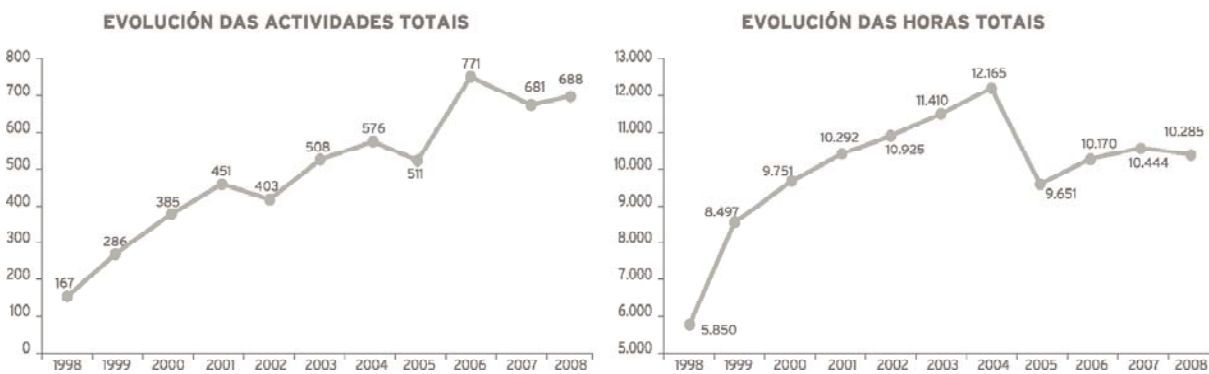
	2008
Asistencia sanitaria	0
Comunicación e atención ao usuario	5
Administración, xestión e dirección	4
Xestión do coñecemento	1
Prevención e promoción da SAU	32
Tecnoloxías	36

2.5. EVOLUCIÓN DA ACTIVIDADE

Neste apartado preséntase a evolución da Escola en canto ás actividades e aos parámetros máis significativos, que resaltamos de modo específico para o ano 2008, en comparativa cos datos anteriores desde o ano 1998, momento de posta en marcha da Escola.

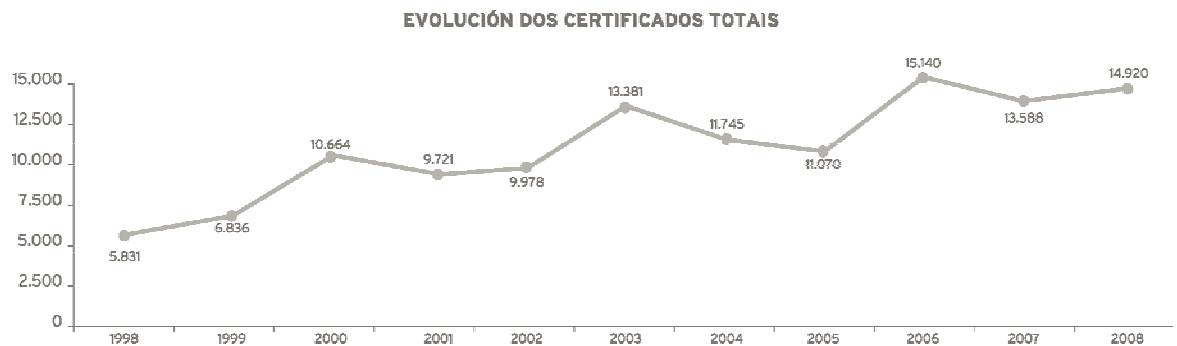
2.5.1. EVOLUCIÓN DA ACTIVIDADE DE FORMACIÓN

No ano 2008 as actividades totais foron de 688, un lixeiro incremento no número de actividades, ademais o número total de horas no ano anterior foi de 10.285, conservando a liña do ano anterior.

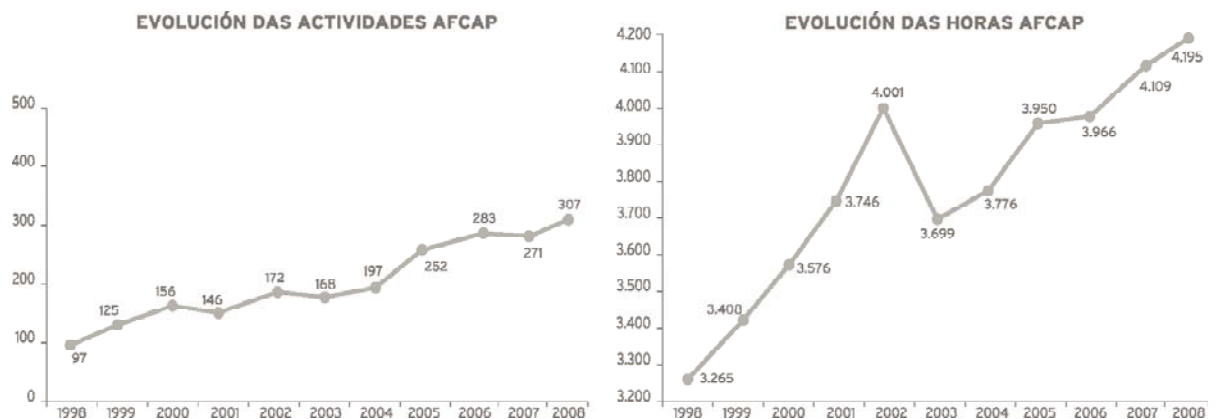
É salientable no gráfico de evolución en canto ao número de actividades, o incremento sostido ao longo do tempo e o repunte neste ano que nos ocupa. Comparando co gráfico de horas totais podemos extraer como primeira conclusión que se optou por unha política de maior número de actividades de menos horas de duración.

A continuación vexamos a evolución dos certificados:

No 2008 os certificados emitidos foron 14.920, un dato a considerar posto que sempre é positivo aumentar o número de alumnos con certificación.

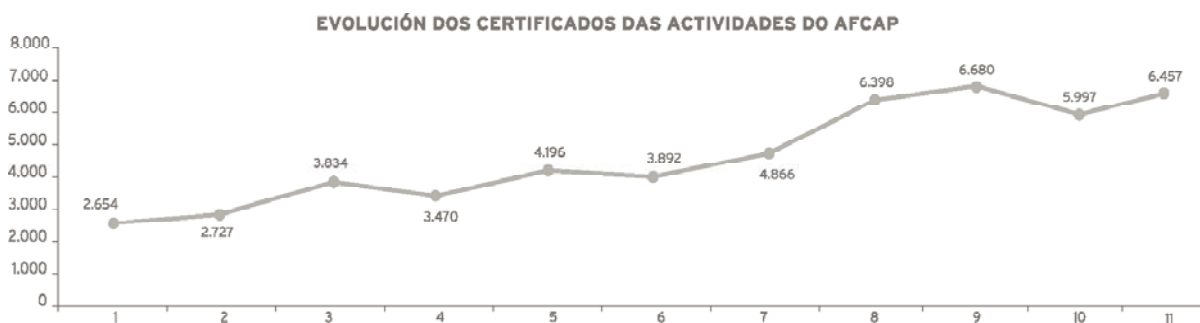
2.5.2. EVOLUCIÓN DA ACTIVIDADE DE FORMACIÓN PLAN AFCAP

Comparando con 2008, no que tivemos 307 actividades AFCAP e 4.195 horas, deducimos que o presente plan se está afianzando e que aumentaron os seus números.

O número de actividades desenvólvese dentro dun entorno estable de crecemento nos últimos 5 anos. Sen embargo, o número de horas das actividades en cómputo global creceu en máis de 100 horas, polo tanto pódese inferir a tendencia a facer máis amplos os cursos en número de horas en detrimento de aumentar o número de actividades.

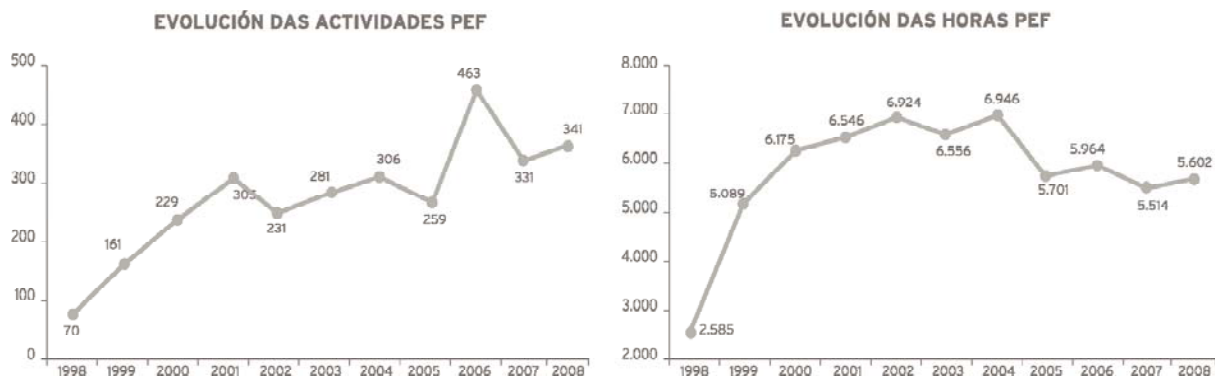
En 2008 mantívose a tendencia, tendo un total de 6457 certificados, que podemos comparar cos anteriores anos:

Ano	Certificados AFCAP
1998	2.654
1999	2.727
2000	3.834
2001	3.470
2002	4.196
2003	3.892
2004	4.866
2005	6.398
2006	6.680
2007	5.997
2008	6.457
Total	45.174

2.5.3. EVOLUCIÓN DA ACTIVIDADE DE FORMACIÓN PEF

No ano 2008 o número de actividades PEF foi de 341, polo que tras un ano no que a actividade descendeu, este ano temos un repunte, o que se traduciu tamén nun maior número de horas, concretamente 5.602 en comparación coas 5.514 do ano 2007.

O dato máis positivo do plan PEF é o considerable aumento de certificados, xa que no ano 2008 emitíronse 7.841 certificados, en comparación cos 6.427 do ano anterior.

Ano	Certificados PEF
1998	3.177
1999	4.109
2000	6.830
2001	6.251
2002	5.782
2003	8.493
2004	5.866
2005	4.672
2006	8.161
2007	6.427
2008	7.841
Total	72.252

2.6. POLÍTICA DE CALIDADE

A Asociación Española de Normalización e Certificación (AENOR) certifica que o Sistema de Xestión da Calidade adoptado pola FEGAS para a xestión da formación do persoal da Consellería de Sanidade e o SERGAS en materias de Saúde Pública e Administración Sanitaria é conforme coas esixencias da Norma Española UNE-EN ISO 9001:2000 Sistemas de Xestión da Calidade

A política de calidade vixente no ano 2008, de carácter público, fai referencia aos seguintes principios:

Transcorridos máis de oito anos dende a creación e posta en funcionamento da Escola e unha vez dimensionada a súa actividade docente, a súa estrutura e os seus medios humanos e materiais, resulta ineludible definir e executar sen máis dilación unha política de calidade da Escola, sen que isto supoña admitir que toda a actividade docente e de publicacións realizada ata agora estea falta dela; antes ao contrario, o que se pretende a partir de agora é definir, estruturar e protocolizar unha política de calidade que mellore o xa conseguido ao respecto ata agora. Todo o persoal da Escola debe ser consciente de que para acadar o éxito e prestar un servizo axeitado ás necesidades dos participantes nas súas actividades debe esforzarse continuamente. Para isto, establécense os seguintes principios de funcionamento sobre os que vai xirar un Sistema de Xestión da Calidade:

- ▶ *Ofrecer un produto formativo que responda ás esixencias da organización -Consellería de Sanidade e SERGAS- e ás necesidades de formación dos seus traballadores, coñecidas a través dos estudos realizados ao respecto.*
- ▶ *Prestar unha atención axeitada aos participantes nas actividades docentes da Escola, establecendo as medidas organizativas que correspondan e dispoñendo da loxística necesaria.*
- ▶ *Someter as publicacións, periódicas ou non, da Escola, aos estándares de calidade que rexen para a elaboración e difusión de publicacións científicas e divulgativas.*
- ▶ *Fomentar a capacitación do persoal da Escola e asegurar que execute o seu traballo segundo os procedementos e instrucións do sistema de xestión da calidade.*

▶ QUE QUEREMOS CONSEGUIR

- **A satisfacción das necesidades e expectativas dos usuarios:** non é só cuestión de boa vontade, senón de supervivencia. O noso obxectivo é ser, na mente dos nosos usuarios, a mellor alternativa, e para logralo non basta con facer ben as cousas; hai que facer as cousas que o usuario esixe e facelas como el espera, ou mellor.

- **A obtención dun persoal motivado e con sentido de pertenza á Escola.** Hoxe en día as técnicas, métodos e procedementos son cada vez máis accesibles e comúns. O único que diferenciará ás escolas de administración no futuro será

a calidade das súas persoas, os medios postos ao seu alcance e a súa capacidade para xestionalos. Queremos constituír un equipo capaz, cos medios máis avanzados e con sentido de pertencer a esta escola. Queremos trasladar esa imaxe ao exterior, aos nosos usuarios, provedores, institucións e á sociedade en xeral.

> COMO O CONSEGUIREMOS

• **A mellora continua da calidade dos nosos produtos e servizos:** a mellora continua é un dos nosos obxectivos. Cada novo logro é o chanzo no que nos apoiaremos para mellorar máis. Porque iso é o que os nosos usuarios esperan e nós debemos tratar de conseguilo. O noso futuro está enfocado á mellora continua de todas as áreas da Escola:

- . Temos que mellorar a calidade dos nosos servizos e produtos e as súas actividades e procesos, cometendo menos erros e optimizando os nosos ciclos de actuación.
- . Temos que optimizar os nosos procesos claves, facelos máis eficaces e eficientes.
- . Debemos mellorar nos resultados, facéndoo ben á primeira.

• **A participación activa é compromiso de todos:** este proxecto non é soamente o dunha Dirección comprometida e inspirada capaz de acadar por si mesma estes obxectivos tan ambiciosos. A Escola necesita o compromiso, a achega e desempeño de responsabilidades por parte de todas as persoas, e para iso implantáronse as correspondentes vías de comunicación e canles de participación.

- **A incorporación permanente de tecnoloxías**, equipamento, coñecementos e métodos de traballo, a través da correspondente formación: o noso compromiso coa innovación forma tamén parte do noso carácter como escola. Se hai unha maneira mellor e máis eficiente de facer as cousas, investiremos os recursos necesarios en software, equipamento e formación para conseguilo.

- **O cumprimento dos obxectivos**: o noso sistema de obxectivos engloba a toda a escola e compromete a todos os seus integrantes, de tal maneira que os obxectivos duns se interrelacionan cos doutros e todos inciden nos obxectivos comúns da escola. Consecuentemente, o fallo en conseguir os obxectivos de calquera elemento da organización inflúe negativamente nos logros do resto e, finalmente, na consecución dos obxectivos da escola.

O Sistema de Calidade da FEGAS aplícase a todos os procesos que interveñen na “Formación e Perfeccionamento do Persoal da Consellería de Sanidade e do SERGAS en Materias de Saúde Pública e Administración Sanitaria”, e polo tanto, afecta a toda persoa involucrada na organización e que desempeñe calquera deses procesos.

03

ACTIVIDADE DE APOIO E DIFUSIÓN

Espazo aberto de intercambio e innovación

A formación permanente e a reciclaxe profesional non só dependen de cursos e seminarios. Un labor formativo completo e competente necesita, ademais, pór en marcha outras actividades non menos importantes que constitúan un espazo aberto de intercambio de información e transferencia de coñecementos profesionais.

Dende a FEGAS entendemos por transferencia de coñecemento a transmisión eficiente de ideas, resultados de investigación e distintas capacidades prácticas, entre os distintos actores implicados no proceso -profesionais sanitarios, organismos de investigación, universidades e a propia sociedade-, que permita o desenvolvemento de novos produtos e servizos que repercuten na mellora da calidade de vida e nos resultados en saúde da poboación. As actividades de difusión e transferencia, respectivamente, alimentan e favorecen estes procesos de saúde da cidadanía.

Dada a complexidade do Sistema Sanitario Público de Galicia, tanto polo número de profesionais que nel traballan como polos distintos centros e institucións que o compoñen, resulta ás veces difícil intercambiar opinións e resultados sobre todo o que se está facendo a diario. Dende a FEGAS estamos en disposición de posibilitar un espazo que permita transferir ese coñecemento xerado así como recoñecer publicamente as achegas cara á mellora continua do sistema e do servizo prestado á cidadanía dos e das profesionais da nosa sanidade.

E todo iso sustentado nas distintas competencias outorgadas á Escola e recoñecidas nos seus fins, como son:

- . O apoio á avaliación de novas tecnoloxías.
- . A realización de estudos sanitarios e a elaboración de documentación especializada.
- . A creación e difusión de publicacións e a xestión dun fondo bibliográfico.
- . O asesoramento e colaboración con entidades públicas e privadas sobre calquera materia relacionada coa saúde
- . A creación de bolsas e premios que axuden á difusión do coñecemento.
- . A organización de congresos e reunións de carácter científico e de especialistas no sector sanitario.

Durante este ano 2008, a Escola marcouse como obxectivo fundamental a planificación e deseño dese espazo de desenvolvemento e innovación establecendo tres liñas básicas de actuación, a desenvolver ao longo dos vindeiros anos, así

como o inicio dalgunhas actuacións concretas que permitan a súa difusión entre os potenciais usuarios dela. Esas liñas básicas de actuación son as seguintes:

> ACTIVIDADES DE APOIO E INNOVACIÓN

. **Programa de estímulo á formación e investigación:** co que se establecen os premios e bolsas FEGAS que recoñecen a realización de actividades innovadoras no ámbito da formación continua, premian a publicación en revistas científicas de resultados de traballos de investigación feitos en Galicia no campo da saúde e apoian aquelas actividades de participación en congresos, xornadas e reunións de carácter científico, nacionais e internacionais, nos que se presenten resultados de estudos.

. **Programa de estímulo á produción científica:** co que se establece a edición dos Documentos de Traballo FEGAS para ofrecer un espazo público de colaboración e diálogo, ademais dunha oportunidade para a difusión rápida dos últimos avances en diferentes áreas da sanidade.

> ACTIVIDADES DE INTERCAMBIO E COLABORACIÓN

. **Foros de debate por un mundo máis saudable:** teñen como obxecto reunir personalidades de distintos ámbitos para crear un espazo de debate e reflexión sobre aspectos de interese no ámbito sanitario.

. **Seminarios** “Experiencias en xestión sanitaria”,

. **Programa de participación e colaboración:** promovendo e coordinando proxectos de colaboración -formativos e de difusión do coñecemento- con institucións públicas e privadas no ámbito nacional e internacional fundamentalmente nos campos da saúde pública e a administración sanitaria.

> ACTIVIDADES DE DIFUSIÓN

. **Plan editorial da Escola:** co que se pretende recoller o coñecemento e experiencia existentes no ámbito das ciencias da saúde e transformalos nun activo intelectual dispoñible ao trasladar a soportes físicos ou electrónicos aqueles contidos de interese para os e as profesionais dos distintos ámbitos e sectores da sanidade.

3.1. BIBLIOTECA VIRTUAL DA FEGAS

A nova Biblioteca Virtual da FEGAS, coñecida como “Documentación Dixital”, estivo en proceso de desenvolvemento nos últimos meses do ano 2008 e hoxe en día é toda unha realidade.

Páxina principal da Biblioteca:

Página inicio | Cerrar sesión | Cambiar lengua | Fuentes RSS

Inicio | Buscar | Listas | Mi cuenta | Ayuda

F. P. Escola Galega de Administración Sanitaria

BENVIDOS AO ACCESO Á DOCUMENTACIÓN DAS ACTIVIDADES FORMATIVAS
BIENVENIDOS AL ACCESO A LA DOCUMENTACIÓN DE LAS ACTIVIDADES FORMATIVAS

e-Búsqueda

[Búsqueda sencilla](#)
[Búsqueda por campos](#)
[Búsqueda avanzada](#)

Buscar

Realizado por EOS International

Otras opciones de búsqueda

[Búsqueda sencilla](#)   Con la búsqueda sencilla puede buscar por una palabra clave o frase

[Búsqueda por campos](#)   La búsqueda por campos permite hacer una búsqueda por campos específicos tales como 'Autor', 'Título', 'Materia', etc. El resultado de la búsqueda aparece en orden alfabético comenzando por el campo más cercano a la información que usted introdujo.

A Biblioteca Virtual permite a todos os alumnos da Escola descargar a documentación dos cursos que realicen, ou doutra temática que lles interese, dende calquera lugar cunha conexión a Internet (dende a casa, unha aula de informática...), para poder almacenala no seu equipo ou imprimila.

Ademáis os profesores poden propocionarlles documentos aos alumnos en calquera momento, actualizar unha ponencia, permitirilles descargar a súa presentación da clase ou proporcionarlles exercicios de reforzo. Todo a calquera hora e en calquera lugar.

A Biblioteca Virtual da FEGAS permite buscar os cursos por diferentes criterios, por nome de relator, título ou código do curso, materia do curso, ano no que se impartiu, e moitos outros, o usuario decidirá ata qué punto quere afinar a súa procura.

Exemplo de procura no OPAC da Biblioteca:

Realizado por EUS Internacional

Selecciona un tipo de búsqueda e introduce sus criterios de búsqueda:

Título	laboratorio	Y	Buscar
Autor		Y	
Materia	calidad		

Seleccionar opciones de búsqueda ! | [Salvar búsqueda](#)

Mostrar categorías

2 Ocurrencias únicas

Ver Limpiar

Página: [1]

Títulos: 0 Seleccionado Orden ascendente Ordenar: HTML (Título principal)

- 100% Actualización na calidade de mostras de laboratorio = Actualización en la calidad de las muestras de laboratorio / Carlos Andrés Rodríguez
[Abrir documento vinculado](#)
- 100% Actualización na calidade de mostras de laboratorio = Actualización en la calidad de las muestras de laboratorio / María Fe Sanja López, María Amalia Ribezas López, María Carmen Gay López
[Abrir documento vinculado](#)

Unha vez localizado, unha ficha catalográfica proporcionaralle ao alumno máis información sobre o curso, e dun xeito moi sinxelo (simplemente cun click de rato) poderá proceder a descargar a documentación do curso.

Registro

Título:1

Descargar el documento completo:

Título: [Actualización na calidade de mostras de laboratorio = Actualización en la calidad de las muestras de laboratorio / Carlos Andrés Rodríguez](#)

Área de publicación: 2009

Nota general: Código de curso: 096002, 096004, 096006

Nota contenido: [Contenido completo: 1. Programa. - 2. Presentación del curso. - 3. Calidad de la muestra, definiciones. - 4. Dimensiones de la calidad. - 5. Medidas generales de seguridad biológica. - 6. Toma de muestras sanguíneas](#)

Encab. materia: [Control de Calidad](#)

Encab. materia: [Técnicas y Procedimientos de Laboratorio](#)

Encab. sec. - Persona: [Andrés Rodríguez, Carlos](#)

Fecha alta registro: 9/8/2009

Área temática 6: [Tecnologías](#)

Ningún item disponible

A Biblioteca Virtual dá continuidade aos cambios que a Fundación Pública Escola Galega de Administración Sanitaria está a experimentar, encamiñados todos eles a conseguir a súa modernidade e aposta de futuro.

Entendemos que unha institución destinada á formación debe poder prestar un servizo integral aos seus usuarios. Ese servizo pasa, sen ningunha dúbida, por facilitar o acceso máis amplo e rápido á información e documentación requirida para abordar os distintos temas nos que se traballe.

Na actualidade a Escola desenvolve un gran volume de actividade formativa en distintas modalidades. Nesas actividades contamos coa participación de profesionais, a gran maioría da nosa sanidade, de recoñecido prestixio nacional e in-

ternacional e que achegan un valioso coñecemento que se perde e non xera valor engadido ao non quedar recollido de forma documental dun xeito accesible para todos os profesionais interesados nela. De todos é sabido que a visibilidade da ciencia é fundamental para a súa difusión. A opacidade do saber científico xerado polos nosos profesionais, en calquera dos seus ámbitos, é un luxo que como institución adicada á xestión do coñecemento non nos podemos permitir.

Para resolver este importante problema de opacidade documental que ten a Escola, xorde a necesidade de desenvolver unha Biblioteca que acolla, entre outros recursos, toda esta documentación producida e que, ademais, presente esta información de xeito estruturado e accesible para poder recuperala en calquera momento e dende calquera lugar.

Esta biblioteca recollerá coleccións organizadas de contidos (de formatos tan variados como documentos de textos, PDF, vídeos, etc...) previamente dixitalizados e postos a disposición dos usuarios para:

- › Servir documentos útiles que permitan aos profesionais sanitarios o seu desenvolvemento profesional.
- › Controlar de xeito efectivo a documentación producida na Escola e mantela a disposición da Institución e os profesionais.
- › Dotar a Escola dun sistema estandarizado e recoñecido internacionalmente de almacenamento e difusión da información, que posibilite compartir recursos en colaboración con outras bibliotecas de ciencias da saúde.

Como importante complemento a esta fonte de información propia, a biblioteca dotarase doutro tipo de recursos, de indubidable interese para a consulta e desenvolvemento profesional dos seus usuarios, dispoñibles en distintos ámbitos, transformando, deste xeito, a información dispersa nun activo intelectual que preste beneficios e se poida compartir.

3.2. ACTIVIDADES DE APOIO E COLABORACIÓN

Un espazo facilitador e de recoñecemento do labor da comunidade científica

Como queda recollido nestas páxinas, a FEGAS conta entre os seus fins co de fomentar a formación e a investigación no ámbito sanitario na Comunidade Autónoma de Galicia.

Tamén queda sinalada a nosa misión como escola, que non é outra que a de contribuír dunha maneira activa ao enriquecemento do capital humano da nosa sanidade a través dun proceso de continua actualización de coñecementos cos que lles dar resposta ás demandas da sociedade e á evolución dos sistemas sanitarios.

Neste contexto nacen os tres programas que a continuación indicamos.

3.2.1. PROGRAMA DE ESTÍMULO Á FORMACIÓN E INVESTIGACIÓN

3.2.1.1. Premios FEGAS

Como parte do programa de estímulo á formación e investigación están os Premios FEGAS, cuxa primeira convocatoria foi realizada no 2007.

O seu obxectivo é recoñecer a realización de actividades innovadoras no ámbito da formación continua, así como premiar a publicación en revistas científicas de resultados de traballos de investigación feitos en Galicia no campo da saúde.

> Premios a artigos científicos 2008

Modalidade Saúde Pública

. María Generosa Crespo Leiro; Complexo Hospitalario Universitario da Coruña, polo artigo *"Malignancy after health transplantation: incidence, prognosis and risk factors"*, publicado na revista *American Journal of Transplantation*.

Modalidade Asistencia Sanitaria 1

. Miguel Antonio López Pérez. Facultade de Medicina de Santiago, polo artigo *"Hypothalamic fatty acid metabolism mediates the orexigenic action of ghrelin"* publicado na revista *Cell Metabolism*.

Modalidade Asistencia Sanitaria 2

. Olalla Bello Rodríguez. Universidade da Coruña, polo artigo *"Treadmill walking in Parkinson's disease patients: adaptation and generalization effect"*, publicado en *Movement Disorders*.

Modalidade Xestión e Servizos Xerais

. José Antonio Iglesias Vázquez. Urgencias Sanitarias de Galicia, polo artigo *"Cost-efficiency assessment of Advanced Life Support (ALS) courses based on the comparison of advanced simulators with conventional manikins"* publicado en *BMC Emergency Medicine*.

> Premios a actividades formativas

Primeiro premio

. María José Fernández Domínguez. Xerencia de Atención Primaria de Ourense, pola actividade *"Estancias formativas en formación médica continuada en atención primaria-rotacardio"*.

Segundo Premio

. Pedro Diz Dios. Universidade de Santiago de Compostela, pola actividade *“Tratamento Odontolóxico do Paciente con Patoloxía Sistémica”*.

Terceiro Premio

. Mª José Alende Maceira, polo curso organizado pola Federación de Sanidad y Sectores Sociosanitarios de CC.OO. *“Codados auxiliares de enfermería na área de urxencias”*.

3.3. ACTIVIDADE DE INTERCAMBIO E INNOVACIÓN

Ágora de sanidade

De todos é sabido que a Fegas está a colaborar con distintas institucións de ámbito autonómico, estatal e internacional, para favorecer o enriquecemento e a discusión científica entre os profesionais da nosa sanidade.

Con elas queremos contribuír á construción dun espazo de colaboración e transferencia de coñecemento, unha ágora sanitaria na que os distintos profesionais poidan intercambiar ideas e experiencias innovadoras que contribúan á mellora da nosa sanidade e polo tanto á mellora da saúde dos nosos cidadáns.

Para facer realidade esta ágora, a escola está a deseñar distintos espazos de colaboración e discusión como por exemplo:

3.3.1. FOROS DE DEBATE POR UN MUNDO MÁIS SAUDABLE

A Escola Galega de Administración Sanitaria, en colaboración coa Fundación Pfizer, organizou ao longo deste ano 2007 e 2008 unha serie de encontros denominados “Foros de debate por un mundo máis saudable”.

Estes foros teñen como obxectivo reunir personalidades de distintos ámbitos para crear un ámbito de debate e reflexión sobre aspectos de interese no ámbito sanitario.

Ao longo do ano 2008 desenvolvéronse os seguintes:

“Uso racional de medicamentos e produtos sanitarios”, celebrado na data de abril de 2008 en Santiago de Compostela, con Teresa Pagés Jiménez como relatora, directora xeral de Farmacia e Produtos Sanitarios do Ministerio de Sanidade e Consumo.

“Mobilidade de Pacientes e Carteira de Servizos Sanitarios”, celebrado na cidade de Vigo en maio de 2008, con Alfonso Jiménez Palacios, director xeral de Cohesión do Sistema Nacional de Saúde e Alta Inspección.

“Hábitos de Vida e Riscos Sanitarios: Tabaco e Saúde”, que se levou a cabo na Coruña, en xuño de 2008, con Manuel Oñorbe de Torre e Ángel López Nicolás como relatores, director xeral de Saúde Pública do Ministerio de Sanidade e Consumo e Doutor en Economía na Universidade de Murcia, respectivamente.

“O impacto económico do gasto sanitario: Un Investimento Produtivo”, realizado en Vigo, en outubro de 2008, cuxo relator foi Álvaro Hidalgo Vega, Doutor en Economía da Universidade de Castilla La Mancha.

3.3.2. SEMINARIOS DE “EXPERIENCIAS EN GESTIÓN SANITARIA”

Dirixidos a afondar e avanzar no desenvolvemento de experiencias en distintos temas de xestión sanitaria.

Historia Clínica Electrónica, confidencialidade e protección da información: un seminario que ten como obxectivo identificar os principais conflitos relativos a información e a confidencialidade para intentar ofrecer ao profesional criterios para o seu mellor manexo. Neste senso, realizaranse achegas intentando contextualizar a realidade das tecnoloxías da información coa realidade da práctica clínica.

Reunións científicas. Desenvolvidas en colaboración con universidades, sociedades científicas e asociacións de pacientes.

HISTORIA CLÍNICA ELECTRÓNICA, CONFIDENCIALIDAD
Y PROTECCIÓN DE LA INFORMACIÓN
Experiencias en Gestión Sanitaria

SEMINARIO "ACCESIBILIDAD Y
ESPERANZA EN LOS SISTEMAS PÚBLICOS DE SALUD"
Experiencias en Gestión Sanitaria

3.4. PROGRAMA DE INTERCAMBIO E INNOVACIÓN

A través del promóvense e/ou coordínanse proxectos de colaboración, tanto formativos como de difusión do coñecemento, con Institucións públicas e privadas no ámbito autonómico, nacional e internacional fundamentalmente nos campos da Saúde Pública e a Administración Sanitaria.

Ao longo do ano 2008 realizáronse distintos tipos de colaboracións:

Curso de (Re) Habilitación en nenos con implante coclear. Habilitación auditiva e terapia auditiva verbal, en colaboración coa Asociación de Implantados Cocleares de Galicia, un curso que ten o obxectivo de proporcionar ás familias e aos profesionais os fundamentos teóricos e prácticos que lles permitan abordar con éxito a rehabilitación dos nenos deficientes auditivos.

Lesionado medular, mesa redonda da Sociedade Española de Paraplexia, onde a FEGAS e a SEP, organizaron esta mesa redonda co obxectivo de expoñer aspectos organizativos dos servizos especializados desta patoloxía, analizar os datos epidemiolóxicos e sentar as bases dunha axeitada programación da atención ao lesionado medular no noso país.

3.4.1. COLABORACIÓN E APOIO DA ESCOLA PARA A ORGANIZACIÓN DE CONGRESOS E REUNIÓN CIENTÍFICAS

No ano 2008 a Escola prestou apoio para a organización e xestión das seguintes actividades:

- Medio de linguaxe administrativa galega
- Comisión de expertos do plan de millora de AP (ano 2008)
- Reunión directores xerais e xerentes hospitalarios
- Curso de xestión por procesos e mellora continua
- Proyecto jornada secretario xeral Sergas
- Presentación material didáctico prevención drogas
- Reunión xefes zona veterinaria
- Sesión xeral "marco xurídico do persoal estatutario"
- Reunión responsables de tabaco das delegacións provinciais
- I xornadas de saúde e comunicación
- Acto de inauguración actividades 2008
- Reunión tribunais OPE 2006
- Xornada sanitaria de Ourense
- Reunión valoración oferta concurso imaxe corporativa

- Grupo de traballo INTEGRACOM
- Seminario experiencias en gestión sanitaria: historia clínica electrónica, confidencialidad y protección de la información
- Reunión Consello Galego de Saúde
- Grupo de traballo Rexistro Instrucións Previas
- Reunión transplante renal
- Reunión tecnoloxías obsoletas e monitorización de tecnoloxías
- Sistemas de avaliación de unidades docentes de atención primaria
- Grupo INTEGRACOM para o seguimento do concurso de absorbentes
- Reunión guía práctica clínica sobre a depresión no adolescente
- lanus
- Reclamacións XAP Ourense
- Reunión grupo de traballo do plan de atención integral á saúde da muller
- Plan funcional do CHUS
- Reunión grupo de traballo definición novo SI de AVALIA T
- Rexistro Galego de Instrucións Previas
- Reunión control financeiro
- lanus primaria para médicos
- Programa piloto do sistema de xestión de reclamacións e suxestións
- Reunión grupo alimentario do plan integral de atención á muller
- Proxecto arquitectónico novo hospital de Vigo
- Pilotaxe programa “reclamacións”
- Central de cita previa do Sergas
- Celebración exame escrito OPE
- Exame certificación hl7
- Máster economía da saúde
- Curso de formación do programa de A4 de inventario para as XAP
- Firma POE
- Xornada sobre atención ao parto normal
- Grupo de parto e puerperio do plan da muller
- Curso (subdir. x. saúde mental e drogodependencias)
- Presentación proxecto de carreira profesional
- INTEGRACOM
- Seguimento do proxecto lanus, planificación 2008
- Curso POE
- lanus enfermaría
- Reunión grupo de traballo concurso compra centralizada agullas
- Reunión transplante cardíaco
- Presentación programa de atención integral aos trastornos afectivos

- Xornada presentación programa cambio de sentido
- I xornada da calidade
- Programa de atención ao neno asmático en Galicia
- Distribución de axenda CIGAP
- Reunión da división de asistencia sanitaria coas xerencias de atención primaria
- Curso auditores internos de calidade
- Sistema de información de xestión económica FPH
- Inauguración novas instalacións dispositivo asistencial de drogodependencias de Lugo
- Curso impresoras epon
- Fase III CHUAC
- Curso lanus
- Xuntanza enquisa dieta de Galicia
- Reunión directores prov, xerentes a. espec. e xerentes AP
- Sistema de análise de tuberculose
- Sociedade Galega de Calidade Asistencial
- Rehabilitación en nenos con implante coclear habilitación auditiva e terapia auditiva verbal
- Técnica de comunicación para directivos
- Fase III Hospital Universitario A Coruña
- Mesa redonda da sociedade española de paraplexia (SEP)
- Reunión responsables de admisión
- Taller de úlceras de presión. Busca bibliográfica

- Presentación plan tabaquismo
- Reunión coordinadores de saúde mental
- Reunión xefes de servizo xinecólogos e matronas hospitalais
- Curso auditorías
- Curso para inspectores médicos
- Presentación proxectos a xerentes e directores provinciais
- Reunión cunha delegación rusa sobre drogodependencias
- Programa de traballo VII. Programa MARCO
- Reunión delegados, xefes de servizo e xefes de zona
- Xornada formativa de manexo de equipos
- Presentación proxectos a coordinadores de admisión e responsables de control de xestión
- Cursos de RCP
- Curso auditores internos calidade
- Reunión oficina virtual do provedor
- Curso formación coordinadores estudo cocaína
- Presentación POE 2009
- Presentación bibliosaúde
- Curso formación modelo EFQM de excelencia na xestión e avaliación
- Avaliación de ensaios clínicos
- Preparación proxectos investigación para VII programa marco
- Curso de informática de médicos de Valga, Pontecesures
- Reunión peche anual cos responsables TIC
- Taller de avaliación da saúde pública
- Asesoramento sobre enfermaría e lanus
- Sinatura protocolo FEGAMP
- Reunión asociacións de enfermos transplantados

3.5. ACTIVIDADES DE DIFUSIÓN

Con elas preténdese recoller o coñecemento e experiencia existentes no ámbito das ciencias da saúde e transformalos nun activo intelectual dispoñible ao trasladar a soportes físicos ou electrónicos aqueles contidos de interese para os profesionais dos distintos ámbitos e sectores da sanidade.

3.5.1. PLAN EDITORIAL DA ESCOLA

Se ben a Escola desde o seus inicios vén desenvolvendo actividades de divulgación, concretadas en distintas publicacións editadas, estas non estaban enmarcadas nunha liña editorial definida, cuns obxectivos marcados en canto aos seus contidos e unha pauta establecida en canto ao estilo e definición.

No novo marco conceptual no que nos estamos a mover na Escola, no que a difusión do coñecemento xerado é unha peza estratéxica clave para o proceso de aprender, consideramos fundamental o establecemento dunha liña editorial propia -que leve a edición, produción e difusión de estudos e traballos de carácter científico, documentación docente e, en xeral, de toda clase de publicacións relacionadas co ámbito sanitario-, coa finalidade de transmitir o coñecemento xerado e garantir a súa protección.

A liña editorial está estruturada en distintas coleccións que conteñen distintas series temáticas:

- > **Colección Análise/Estudos:** recolle as series temáticas de monografías, estudos e informes, documentos técnicos, libros de relatorios, etc.
- > **Colección Guías de actividade:** recolle as series temáticas de guías, manuais, materiais de formación.
- > **Colección Memorias**
- > **Colección Comunicación/ mensaxes:** recolle as series temáticas de información divulgativa.
- > **Publicacións periódicas:** Boletín de actualidade

3.5.1.1. Publicacións 2008

En 2008 leváronse á edición, produción e publicación os produtos editoriais -en papel, dixitais e electrónicos-, enumerados a continuación

Título: **Planificación sanitaria de la atención al lesionado medular: modelos organizativos. Mesa redonda de la Sociedad Española de Paraplejía**

Idioma: Castelán

Número de páxinas: 127

Libro de relatorios de la Mesa Redonda de la Sociedad Española de Paraplejía

Título: **III Congreso luso-galaico sobre Avances en drogodependencias: Encuentros internacionales**

Idioma: Galego

Número de páxinas: 325

Libro que expón o contido do III Congreso luso-galaico sobre avances en drogodependencias, celebrado en Santiago de Compostela entre os días 24 e 26 de outubro de 2007

Título: **Historia clínica electrónica, confidencialidad y protección de la información. experiencias en Gestión Sanitaria**

Idioma: Castelán

Número de páxinas: 182

Libro de relatorios do Seminario "Experiencias en Gestión Sanitaria" - Historia Clínica electrónica, confidencialidad y protección de datos respectando os relatorios orixinais.

Título: **Atención sanitaria y nuevas necesidades poblacionales: inmigración y demanda**

Autor: Casal Rodríguez, Bruno; Burón Pust, Andrea; Cano Pérez, Juan Francisco; [et al.].

Idiomas: Castelán

Número de páxinas: 190

Monografía sobre a atención sanitaria ao inmigrante

3.5.1.2. Boletín de actualidade| 2008

Publicación electrónica, editada pola Fegas cunha periodicidade bimensual e distribución gratuíta, que informa das actividades organizados pola Escola e outros organismos e asociacións e relacionadas coa formación e a actualización do coñecemento no ámbito das ciencias da saúde.

Para facilitar o rápido acceso a esa información, está dotado dunha sinxela estrutura de seccións informativas, cun deseño que pensamos que favorece a creación dun ámbito visual amigable que invita á súa lectura. As devanditas seccións tratan temas de actualidade, novidade, axenda, recensións de publicacións e incorporan ligazóns de interese para os distintos grupos profesionais.

No pasado ano 2008 o boletín da escola continuou informando a miles de profesionais sobre as actividades da Escola, así coma outros datos relevantes sobre o coñecemento no ámbito sanitario.

04

ANEXO 1

> RELACIÓN DE RELATORES

Abascal Sagredo, Carmen	Álvarez Maquieira, Óscar
Abdulkader Nallib, Ihab	Álvarez Muíños, Alfredo
Abeal Riveiros, José Ángel	Álvarez Rodríguez, Teresa
Abeledo Márquez, María del Carmen	Álvarez Romero, Enrique
Abelenda García, Emma	Álvarez Vázquez, María Jesús
Abella Lorenzo, Javier	Álvarez Vázquez, Marta
Aboal Viñas, Jorge	Alzqueta Albo, Susana
Abraira García, Luisa	Amado Nodar, José Luis
Abuín Flores, José	Amigo Quintana, Manuel
Acosta Crespo, J. Ignacio	Andión Campos, Eladio
Acuña Fernández, Adelaida	Anibarro García, Luis
Agraz Pérez-Enríquez, Leopoldo	Antúnez López, José Ramón
Aguado Ortega, Beatriz	Añibarro Gutiérrez, Itz'iar
Aguiar Fernández, Francisco Xabier	Aranaz Andrés, Jesús María
Aguilera Luque, José Manuel	Arantón Areosa, Luis
Aguirre Sánchez, Juan Luis	Araújo Fernandez, Jose Esteban
Agulla Budiño, José Andrés	Arcelay Salazar, Andoni
Aliste Santos, Carlos	Arenillas Sánchez, Antonio
Almazán Ortega, Raquel	Areñas Gómez, María de Gracia
Alonso Eguinoa, Miren Durne	Argüeso Armesto, Rosa
Alonso Gómez, Abel	Arias Mourelle, Diego
Alonso González, Elena	Arias Souto, Francisco José
Alonso Vence, María Pilar	Arias Vázquez, Juan Manuel
Alvar Baltar, Ana	Arnaiz Moreno, Margarita
Álvarez Aragón, Francisco José	Ascunce Saldaña, María del Pilar
Álvarez Cortiñas, Manuel	Ávila Álvarez, Adriana
Álvarez Diéguez, Isabel	Ávila González, María José
	Ayúcar Ruíz de Galarreta, Ana
	Azuara García, María Jesús
	Balado Dacruz, María Consuelo
	Ballesteros Dolzadelli, Bernabé

Bamonde Rodríguez, Luis
Bande Rodríguez, María Concepción
Bande Vázquez, María Luisa
Barba Queiruga, José Ramón
Barcia Valiñas, María
Bardasco Alonso, María Luisa
Barón Duarte, Francisco Javier
Barreiro Conde, Jesús
Barreiro Díaz, José María
Barreiro Díaz, María Victoria
Barreiro Pérez, Flora
Barreiro Quinteiro, Carmen
Barreiro Sorrivas, Cesáreo
Barreiro Touceda, María del Carmen
Bastida Domínguez, María
Baz López, José Alberto
Beceiro Beceiro, Carlos Antonio
Bellido Guerrero, Diego
Bellver Moreira, Paloma
Benavent Areu, Jaume
Bermejo González, María Pilar
Bernabeu Lledó, Mercedes
Besteiro Eguía, Ana
Beyebach , Mark
Blanco Barca, Manuel Óscar
Blanco Domínguez, José
Blanco González, Miguel
Blanco González, Purificación
Blanco Iglesias, Orlando
Blanco Martos, Ana Isabel
Blanco Pérez, Susana
Blanco Rodríguez, Ana María
Blanco Tato, Margarita
Blázquez Pérez, Antonio
Bobadilla Pérez, Eva
Bolaño Pérez, Manuel
Bolúmar Montrull, Francisco
Bonacho Paniagua, Isolina
Bonome Garrido, Alejandro
Boo Feijóo, Carmen
Boo Paradela, María Cristina
Borregón Martínez, Leonor
Botana Albá, Carlos Manuel
Bouzada Diéguez, Juan Manuel
Bouzas López, María Esther
Bóveda Fontán, Julia
Bueno Iglesias, Antonio
Bugarín González, Rosendo
Busca Ostolaza, Pablo
Bustelo Cerqueiras, Víctor Manuel
Caamaño Arcos, Marisol
Caamaño Martínez, María Dominga
Caamaño Pedrosa, Esperanza María
Cabaleiro Fabeiro, Luis Fernando
Cabanas Seijas, Carolina Juana
Cabanillas Moruno, Juan Luis
Cabo Del Riego, Julia María
Cabrera Pérez, Pedro
Calero Prado, Xerome
Calviño López, Daniel
Calvo Álvarez, Silvia
Calvo Gómez, Carlos
Calvo López, Juan
Cambrón Infante, Ascensión
Campillo Artero, Carlos
Campos Manivesa, Juan Manuel
Campos Rivas, Magdalena
Candia Bouso, Berta
Canle Cortiñas, María Delia
Canosa Domínguez, Nereida María
Cantero Rivas, Roberto
Carballal Balsa, María Consuelo
Carballeira Roca, Consuelo
Cardeso Martínez, Pilar
Carnicero Giménez De Azcárate, Javier
Carpente Montero, Valentín
Carregal Rañó, Alfonso
Carreño Miniño, Óscar

Carrera Machado, Indalecio	Combo García, Ramiro
Carril Iglesias, Sonia	Concheiro Guisán, Ana
Carro Fernández-Valmayor, Antonio	Constenla Castro, Aurelia
Carro Naveira, María José	Contel Segura, Juan Carlos
Carvajal de La Torre, Ana Isabel	Corbacho Fernández, Manuel
Casais Otero, Dolores	Corbella Virós, Xavier
Casajuana Brunet, Josep	Cores Cobas, Camilo
Casal Codesido, José Ramón	Cores Cobas, Camilo
Casal Lareo, Amparo	Cores Padín, Juan Antonio
Casal Sánchez, Antonio J.	Cortizas Rey, Juan Santiago
Casal Sánchez, Purificación	Corujo Quinteiro, Montserrat
Casariago Vales, Emilio	Corzo Álvarez, Florinda
Casas Regueiro, Esperanza	Costa Pérez, Juan Ignacio
Castañeda Chamorro, Adolfo	Costa Ribas, Carmen
Castellanos Tejer, Manuel	Cotovad Bellas, Laura
Castillo Martínez, Mónica Adriana	Couto Lorenzo, Luis Xabier
Castiñeira Pérez, María del Carmen	Crespo Diz, Carlos
Castro Balado, Eva María	Crespo Freire, María Luz
Castro Calvo, Leonor	Crespo Iglesias, José Manuel
Castro Iglesias, Jesús Manuel	Crespo Sabarís, Juan José
Castro Manzanares, María del Mar	Crespo Salgado, Juan José
Castro Paredes, José Manuel	Cruces Artero, María Jesús
Castro Pousada, Hugo Juan	Cruz Ferro, Elena
Castro Villares, Manuel	Cuevas Raposo, Alejandro
Ceballos Hernansanz, María de los Ángeles	Cuevas Raposo, José
Cerdá Mota, Teresa	Daporta Padín, Patricia
Cerdeira Caramés, Sara	Darriba Couñago, María
Cereijo Fernández, Javier	Darriba Fraga, María José
Cereijo Fernández, Javier	Dávila Pousa, María del Carmen
Cerqueiro González, José Manuel	Davins Miralles, Josep
Chacón Lista, Juan Manuel	De Castro Díaz, Elena
Chayán Zas, Ángel	De Diego Suárez, María Soledad
Chayán Zas, María Luisa	De La Casa Almeida, María
Cibanal Juan, Manuel Luis	De La Torre Nieto, José Luis
Cibeira Vázquez, María Alcira	De Llano Agudín, José Manuel
Cid Lama, Ana	De Matías Leralta, José María
Cid Manzano, Manuel	De Toledo Heras, Paula
Clavería Fontán, Ana	De Toro Santos, Francisco Javier
Combarro Mato, Jesús	Del Álamo Jiménez, Cristina

Del Castillo López, Enrique
Del Río Garma, Mercedes
Delgado Martín, José Luis
Díaz Abraira, Carlos
Diz Dios, Pedro
Diz Gómez, José Carlos
Doménech de Aspe, Carlos
Domínguez Arias, Marcos Jesús
Domínguez Sardiña, Manuel
Dopico Pita, María Julia
Dosil Caamaño, Alicia
Douglas Macdonald, Alastair John
Doval Conde, José Luis
Durán Castro, Elena
Durán Pereira, María Dolores
Eijo Álvarez, José Manuel
Eiras Bargiela, Emilio
Eiras Tasende, Bruno
Escudero Millos, Vanesa
Escuredo Cascón, Emilio
Esperón Rodríguez, Irene
Espinosa I Fresnedo, Carme
Esquete López, Casilda
Esteban Montero, María Dolores
Estévez Rial, Ernesto
Estévez Rodal, María Dolores
Estrada Sabadell, María Dolores
Estraviz Paz, Óscar
Etreros Huerta, Javier Juan
Facal García, Miguel
Facio Villanueva, Ángel
Factor Rodríguez, José Luis
Falagán Mota, José Antonio
Falagán Seco, Alicia
Fandiño Orgeira, José Manuel
Faraldo Balado, Vicente
Fernández Agrafojo, Javier
Fernández Caamaño, María del Carmen
Fernández Castro, Ana María

Fernández Catalina, Pablo
Fernández Feijoo, Javier
Fernández Fernández, Carlos
Fernández Fernández, José Manuel
Fernández Fernández, María Esther
Fernández Freijomil, Alberto
Fernández García, Antón
Fernández García, José Luis
Fernández García, María Adelina
Fernández Gavín, Rafael
Fernández Hermida, Ana
Fernández Hierro, Juan Luis
Fernández Jáuregui, Manuel
Fernández Lamas, Sara
Fernández Llanes, Ana Belén
Fernández López, Elsa
Fernández López, Jesús A. Abel
Fernández López, María Teresa
Fernández López, María Valentina
Fernández López, Marta
Fernández Loredo, Pilar Dolores
Fernández Mateo, Eva
Fernández Merino, María del Carmen
Fernández Otero, Estefanía
Fernández Otero, Rosa María
Fernández Paz, María
Fernández Penedo, María José
Fernández Pérez, Ana
Fernández Redondo, Diego
Fernández Rial, José Álvaro
Fernández Riveiro, Paula
Fernández Rodríguez, María Ángeles
Fernández Rodríguez, María Teresa
Fernández Rodríguez, Teresa
Fernández Sastre, José Luis
Fernández Teijeiro, Marta
Fernández Vázquez, María Luisa
Fernández-Campa García-Bernardo, Antonio
Ferreira Couñago, Saturno

Ferreiro Cajaraville, Carlos	García Estraviz, Carlos
Ferreras Granado, José	García Fernández, María Teresa Montserrat
Ferrín Villarino, Juan Luis	García García, Susana
Figueiras Guzmán, Adolfo	García Hermida, Aurora
Filgueira Pintos, David	García Huete, Enrique
Fiuza Iglesias, Marta	García Moure, Xoán Manuel
Flores Arias, José Manuel	García Otero, Ana Isabel
Flórez Menéndez, Gerardo	García Pazos, Manuel Ángel
Fluiters Casado, Enrique	García Rivela, Odilo
Folgar Galán, Carmen Elvira	García Rodríguez, José Francisco
Folgueira Vázquez, María Carmen	García Rúa, María Rosario
Fontela Vivanco, Eva	García Sanz, María Teresa
Fontoira Fernández, José Carlos	García Seara, Francisco Javier
Franco Hidalgo-Chacón, María de las Mercedes	García Sexto, María José
Freire Campo, José Manuel	García Vázquez, Daniel
Freire Cordero, Cristina	García Vega, Francisco Javier
Freire Fojo, Ángeles	García Vicente, María Luisa
Freire Ruaño, Alicia	García-argüelles Suárez, Carlos
Freire-Garabal Núñez, Manuel Alejandro	Garnacho Gayarre, Nuria
Freiría Tato, María Jesús	Garnelo Suárez, Luciano
Fuentes Varela, Arturo	Garrido Filgueiras, María Jesús
Funes Morante, Yolanda	Garrido Sanjuán, Juan Antonio
Furmanski, Hilda María	Garrido Sanjuán, Juan Antonio
Fusté Perís, Anna	Génova Maleras, Ricard
Fuster Sanjurjo, Lucía	Gervas Camacho, Juan
Gallego Valdeiglesia, Andrea	Getino García, María Del Pilar
Gamonal García, Antonio	Gigirey Prieto, Luz María
Gandarillas Iglesias, Pedro	Gil Campelo, María Ángeles
García Álvarez, Miguel Anxo	Giráldez García, Manuel Avelino
García Baltar, José Antonio	Girón Conde, Lucía
García Blanco, María Jesús	Gomariz Rego, Natalia
García Caeiro, Ángela	Gómez Barreiro, Sergio
García Caeiro, Delfín José	Gómez Bouzamayor, Teresa
García Caeiro, Francisco Javier	Gómez Cuquejo, Flora
García Cancela, Xermán	Gómez Lorenzo, Antonio
García Carballal, Alfonso	Gómez Moreno, Carmen
García Cardoner, Manuel Ángel	Gómez Otero, Inés
García Cedrón, María Montserrat	Gómez Pin, Víctor
García Conde, Roberto	Gómez Piqueras, Cristina

Gómez Tellado, Manuel
Gómez Vázquez, Eva
Gómez Zunzunegui, Carlos Luis
Gómez-Reino Rodríguez, Ignacio
Gontán Rodríguez, María Dolores
González Abelleira, Óscar Manuel
González Aguado, Francisco
González Álvarez, Teresa
González Amigo, Susana
González Araújo, Antonia
González Bardanca, María Sonia
González Bellido, Elena Vanesa
González Blanco, María Amparo
González Carracedo, Alberto
González Casares, Nicolás
González Conde, Darío Javier
González Estévez, María José
González García, Amparo
González García, María Isabel
González Gómez, Amaya
González Gómez, Estrella
González González, Marina
González Gutiérrez-Solana, Rosa
González Hermida, José Javier
González Iglesias, Marta Clara
González Juanatey, José Ramón
González Lameiro, Isabel
González Martínez, Juan
González Nores, María
González Palanca, Sergio José
González Paradela, Concepción
González Patiño, Ezequiel
González Pérez, Juan Manuel
González Piñeiro, Sara
González Rodríguez, María
González Romeiro, Pablo
González Sieiro, María Dolores
González Torres, Miguel Ángel
González Valerio, Niceto

González Rey, Jaime
Gorjón Salvador, María Luisa
Gracia Gutiérrez, Nuria
Granda Vega, Enrique
Grande Freire, Jaime Miguel
Grande Santos, Ignacio Francisco
Grela Castro, María Cruz
Guillén García, Manuela
Guillén Solá, Mireia
Gutiérrez García, José Joaquín
Gutiérrez Macho, Joaquín
Gutiérrez Urbón, José María
Guzmán Boimorto, Secundino
Hernández Arcia, María Nieve
Hernández Gómez, Mercedes Adelaida
Hernández Novoa, Cesáreo
Hernández Vidal, Nuria
Herrero Hermida, Luis
Herrero Villanueva, José Antonio
Herva Iglesias, Gustavo
Hervada Vidal, Xurxo
Ichaso Hernández-Rubio, María Santos
Iglesias Acevedo, Pilar
Iglesias Barreira, Rebeca
Iglesias Diz, José Luis
Iglesias Fernández, Mª José
Iglesias González, Antonio
Iglesias González, Luz
Iglesias Neiro, Patricia
Iglesias Olleros, María Ávida
Iglesias Ramos, Fernando
Iglesias Santamaría, Araceli
Iglesias Vázquez, José Antonio
Iglesias Víctor, María Laura
Insua Esmorís-Recamán, Juan Francisco
Iruetagoiena Sánchez, María Luisa
Jiménez Díaz, Ana María
Jodar Solà, Gloria
Jorge Rodríguez, Francisco José

Juan Andrés, Concha	López García, Víctor
Ladrón de Cegama Escudero, Fuencisla	López García, María Luisa
Lage Muiño, Manuel	López Gey, José Miguel
Lago Canzobre, Santiago	López González, José Luis
Lago Deibe, Fernando Isidro	López Lago, Ana María
Lago Quintero, José Ramón	López Lores, María Dolores
Lale Candal, María del Mar	López Losada, María Cristina
Lameiro Ben, José Manuel	López Martínez, Luis
Lameiro Vilaríño, María del Carmen	López Medina, Antonio
Lamelas González, María Elisa	López Ozores, Yemina
Lanza Gándara, María Mercedes	López Pérez, Mario
Lapiente Troncoso, Juan Luis	López Prada, María Elena
Lariño Noia, Sabela	López Rodríguez, Inmaculada
Lasheras Goicoechea, Carmen	López Rois, Francisco
Leirós Domínguez, María Luz	López Vázquez, Manuel Ángel
Lema Márquez, Carmen	López-Andújar Aguiriano, Luis
Lema Mougán, Rogelio	López-Dóriga Alonso, Begoña
Lence Paz, Adrián	López-Guerrero Vázquez, Pedro
León Fuertes, Araceli	López-Pardo Y Pardo, Estrella
Limeres Posse, Jacobo	Lora Martínez, José Francisco
Lirola Delgado, Antonio	Lord Rodríguez, María Teresa
Lloria Bernacer, Margarita	Lorea Conde, Iñaki
Lloves Moratinos, Manuel Ángel	Lorenzo Solar, Mónica
Lobato Busto, Ramón	Lorenzo Tomé, Juan
Lois González, Marta	Louro Castro, Joaquina
Lomba Borrajo, José María	Lozano Verdejo, María del Mar
Longo García-Peñuela, Milagros	Luna Vega, Víctor
López Abuín, José Manuel	Maestro Saavedra, Francisco Javier
López Álvarez, Eva María	Maiz Cal, Carlos
López Álvarez, Xosé Luis	Malagón Luesma, Inmaculada
López Aneiros, Flor María	Malingre Mariño, Antonio
López Blanco, José Antonio	Malvido Pousada, Francisco José
López Calvete, Pablo	Marcos Becerro, Juan Francisco
López Calvete, Pablo	Mariñas Castro, María José
López Corral, María José	Mariñas Dávila, Javier Jorge
López de los Reyes, Ramón	Martín García, Manuel
López del Río, Ana	Martín Herránz, Isabel
López Díaz, María José	Martín Hidalgo, María Luz
López Durán, Ana	Martín Lancharro, Pablo

Martín Morales, José Manuel
Martín Rodríguez, María Dolores
Martín Tejedor, Juan Antonio
Martincano Gómez, José
Martínez Anta, Francisco Javier
Martínez Bustelo, Sandra
Martínez Castro, Francisco José
Martínez Domínguez, María Concepción
Martínez Fernández, María Fernanda
Martínez Garnelo, Raquel
Martínez Gil, María Emilia
Martínez Lorente, Ana María
Martínez Lores, Francisco Javier
Martínez Maqueira, Alejandra
Martínez Mareque, Avelino
Martínez Martínez, Luciano
Martínez Otero, Francisco Manuel
Martínez Pérez, Luis Orlando
Martínez Rodríguez, Alicia
Martínez Romero, María Dolores
Martínez Suárez, Rubén
Martínez Varela, Flor
Martínez Vázquez, María José
Martínez Vilasánchez, María Berta
Mateos Pérez, Raúl
Matesanz Barrios, Ángeles
Mato Mato, José Antonio
Mato Naveira, Inés
Mayo Moldes, Mónica
Mayoral Cleries, Fermín
Mazarrasa Alvear, Lucía
Medín Guyatt, Dorotea María
Medina González-Redondo, Ramón
Medina Jiménez, Emilio
Mejuto Martí, Teresa
Méndez Baliñas, Julia Aída
Méndez Bustelo, María José
Méndez Casares, José Manuel
Menéndez Osorio, Federico
Miguel Arias, Domingo
Míguez Rey, Enrique
Miquélez Alonso, Santiago
Miralpeix Pomar, Gloria
Miraz Novás, Carolina
Modroño Freire, María José
Monasterio Corral, Lydia
Monasterio Otero, Adolfo Alejandro
Montero Fernández, Miguel
Montero Gómez, Ángeles
Montero Torreiro, María Fe
Montes Martínez, Agustín
Montesino Semper, Íñigo María
Mora Bermúdez, Beatriz
Moraña Mondragón, Aurea Pilar
Moreira Guldrís, Teresa
Moreno Arnedillo, Gorka
Moruno Miralles, Pedro
Mosquera Barreiro, Amelia
Mosquera Castro, Manuel
Mosquera Osés, Joaquín
Mosquera Sueiro, Javier
Mosquera Tenreiro, Carmen
Mosquera Vázquez, Ana María
Mosteiro Mosteiro, Laura
Mosteiro Pereira, Fernando
Moure Moure, María Rosa
Mouriño Sebio, María Begoña
Muíño Domínguez, María
Muñiz Fernández, Camino
Muñiz García, Javier
Muñiz Rodríguez, Jacobo
Muñiz Saborido, José Ramón
Muñoz Agius, Fernando
Muñoz González, María Jesús
Muñoz Seco, Elena
Nartallo Penas, María Victoria
Nieto Martínez, Fuensanta
Nogué Xarau, Santiago

Nogueira Dios, Jorge	Penas Truque, Antonio
Nogueira Fariña, María Concepción	Peña-Rey Lorenzo, Isabel
Nogueiras Fernández, Luis	Perdiz Álvarez, María Celsa
Nores Blanco, Bernardo	Pereira Álvarez, María del Mar
Novelle Diz, José Luis	Pereira Beceiro, Javier
Novo Rodríguez, Jesús Manuel	Pereira Matalobos, Denis
Novo Yáñez, María	Pereira Rodríguez, María José
Novoa Pérez, Carmen	Pereiro Gómez, César
Noya Liste, Pilar	Pereiró Sánchez, José
Núñez Fernández, María del Mar	Pérez Abuín, José María
Oliva Moreno, Juan	Pérez Alvarellos, Luis Alberto
Oliva Moreno, Juan	Pérez Blanco, María Carmen
Ollero Baturone, Manuel	Pérez Casar, María Consuelo
Olleros González, Concepción	Pérez Castro, José Carlos
Ortún Rubio, Vicente	Pérez Castro, Sonia
Otero López, María José	Pérez Dinamarca, Andrea del Pilar
Otero Manso, María del Mar	Pérez Dinamarca, Claudia Alejandra
Otero Martínez, Carlos M.	Pérez Garrido, María Isabel
Otero Pérez, Rosa María	Pérez Gómez, José María
Otero Requeijo, Miriam	Pérez Marcos, María Belén
Oubiña González, Amalia	Pérez Pacheco, Marina
Padrón Rodríguez, Belén	Pérez Ríos, Mónica
Pallares Martínez, Eliseo	Pérez Vences, José Antonio
Pardo Caldeiro, Gloria	Pérez-Aradros Garrido, María Isabel
Pardo Silva, Alberto José	Permuy Villanueva, Ángel Pablo
Parga Pérez, Lara María	Peteiro Rodríguez, Juan
Pastoriza Rivas, José Enrique	Pichel López, María
Patiño Vicente, Mercedes	Pícher Núñez, Margarita
Pavón Belinchón, Pilar	Piñeiro Corrales, Guadalupe
Paz Carreira, José Manuel	Piñeiro Lourido, Celestino
Paz-ares Rodríguez, Andrés	Piso Neira, Magalí
Pazo Vázquez, Ana María	Platas Ferreiro, María Lydia
Pazos Díaz, Nieves	Pombar Cameán, Miguel
Pazos Pita, José Manuel	Ponte García, María Francisca
Pedreira Pérez, Milagros	Porto Novo, María Del Pilar
Pedreira Pernas, María	Portugues de la Red, María del Mar
Pedrero Pérez, Eduardo José	Posada Rivera, María Belén
Peinó García, Roberto	Pose Nieto, Angel Darío
Pena Rodríguez, Santiago	Pose Reino, Antonio D.

Poses Sobral, Eugenio
Potel Alvarelllos, Carmen
Pousa Ortega, Ánxela
Prado Casal, Jorge
Prados Castillejo, José Antonio
Prados Sande, Carlos
Presas López, José Antonio
Prieto Maradona, Miguel
Prieto Orzanco, Asunción
Puime Montero, Paloma María
Pumar Cordero, Estefania
Quebrada Moure, Cristina
Queijeiro Presa, Ana María Inés
Quiles del Río, Javier
Rajmil, Luis Alberto
Ramil Hermida, José Luis
Ramón Díez, Celia
Raposo Rodríguez, María Asunción
Rasines Sisniega, Rosario
Rebagliato Ruso, Marisa
Rebolledo Salgado, María Consuelo
Reboredo García, Silvia
Redondo Martínez, María Elva
Rego Romero, María Elena
Represa Veiga, Silvia
Represas Vázquez, Carlos
Repullo Labrador, José Ramón
Rey García, Gloria María
Rey Serra, Teresa
Rial Verde, Consuelo
Ribadas López, Amalia
Ricoy Gabaldón, Jorge
Ricoy Martínez, Enrique
Ríos Rey, María Teresa
Ripplinger Morenza, Gabriela
Rivas Cid, Xoán
Rivas Souto, Graciela
Rivera Campos, Isidoro
Rivera Estévez, María Dolores

Rivero Velasco, María Carmen
Robla Santos, Diana
Robles Gómez, Teresa
Roca Pérez, José Joaquín
Rodríguez Arias, Natalia
Rodríguez Barreiro, Susana
Rodríguez Bello, María del Carmen
Rodríguez Blanco, María Áurea
Rodríguez Canal, Abel
Rodríguez Cerdeira, Carmen
Rodríguez Dacal, José María
Rodríguez Díaz, María de la Encarnación
Rodríguez Domínguez, Francisco José
Rodríguez Estévez, César
Rodríguez Iglesias, Francisco Javier
Rodríguez Losada, María Isabel
Rodríguez Martínez, Guillermo
Rodríguez Míguez, Eva María
Rodríguez Muíños, Miguel Ángel
Rodríguez Nespereira, Benjamín
Rodríguez Quirós, Julián
Rodríguez Rodríguez, Alfredo
Rodríguez Rodríguez, Celia
Rodríguez Rodríguez, Luis
Rodríguez Rodríguez, María Pilar
Rodríguez Salas, Beatriz
Rodríguez Verdes, Víctor
Rodríguez Yáñez, Manuel
Roger de Santos, Francisco Javier
Román Caride, Manuel
Romaní Fernández, Dolores
Romera Gómez, Elena
Romero Rey, Isidoro
Romo Tejedor, Manuel
Rosende Seoane, José Manuel
Rosón Calvo, Benigno
Rozas Pichel, Miguel Ángel
Rubio Arróniz, Anastasio
Rubio Larrosa, Vicente

Ruiz Fontán, José	Seijo García, María Jesús
Ruíz García, Fernando	Seijo Martínez, Bernardo
Saborido Paz, Eva	Sempere Serrano, Paloma
Sáez Taboada, Carlos	Sendón Del Río, José Ramón
Salazar Laya, Beatriz	Seoane Díaz, Bernardo
Salcedo Aguilar, Fernando	Seoane Prado, María Celia
Salgado Fernández, Manuel	Seoane Yáñez, Milagros
Salgado González, Estefanía	Serrulla Rech, Fernando
Sampedro Campos, Manuel	Sevilla García, Ramón
Sampedro Díaz, María Rocío	Sevillano González, Celso
San José González, Miguel Ángel	Sierra Queimadelos, María del Carmen
San Miguel Ojea, Francisco Javier	Sierra Vaquero, José Manuel
Sánchez Barral, María del Carmen	Silva Alonso, Telmo
Sánchez Barroso, María Teresa	Silva Couto, Óscar
Sánchez Campos, David	Silveira Cancela, Dosinda
Sánchez Caro, Francisco Javier	Simón Valero, Daniel
Sánchez Fernández, Rafael	Smyth Chamosa, Ernesto
Sánchez García, Manuel	Soares de Melo, Raul Antonio
Sánchez Lastres, Juan Manuel	Sobrido Prieto, María
Sánchez Lloria, Patricia	Soler Escobar, Isabel María
Sánchez Palacios, Óscar José	Soler Saez, Pilar
Sánchez Pardo, Lorenzo	Solís Solís, Ana Cristina
Sánchez Sanjurjo, Abelardo	Solla Camino, José Manuel Laureano
Sánchez Santos, Luis	Somoza Argibay, Ivan
Sánchez Vidal, Efren	Somoza Varela, Sonia
Sánchez-Cabezudo Tirado, Gema	Soriano Villarroel, Isabel
Sanlés Fernández, María Azucena	Soto Búa, Marcos
Sans Corrales, Mireia	Soto González, Alfonso
Santaló Ríos, José	Soto Herrero, Trinidad
Santiago Pérez, María Isolina	Soto Rodríguez, Antonio José
Santín Rivera, Ángel	Souto Coello, Ana Belén
Santos Expósito, Celia	Souto Ramos, Ana Isabel
Santos García, Marcos	Suárez Briones, Antonio Miguel
Sapia Rodríguez, Elisa Desiree	Suárez Cunqueiro, María Mercedes
Sarrapio Casalderrey, Rocío	Suárez Fernández, Juan
Secades Villa, Roberto	Sueiro Domínguez, Encarnación
Seco Paz, Carlos	Taboada de Zúñiga Romero, Isabel
Seijas Pita, Ángeles	Taboada Prado, Antonio
Seijas Torres, Ana María	Taboada Rodríguez, José Antonio

Tasende Souto, Margarita Mercedes
Teijeiro Barrenechea, Antonio
Teijeiro García, Antonio G.
Teixeira Vila, José Ramón
Tohux Pena, Soledad María
Tomás Carmona, Inmaculada
Tomás Sánchez, María de los Ángeles Inmaculada
Tomé Martínez de Rituerto, María Ausencia
Torrado Fábregas, María José
Torralba Esteban, Jacinto Rafael
Torres González, Dolores María
Trabadelo Iglesias, Iván
Trevejo Hernández, Álvaro
Túñez Bastida, María Victoria
Uzal Sánchez, María Elvira
Vaamonde García, Pablo
Valdés Pons, Javier
Vale Iglesias, María Florentina
Valls Llobet, Carmen
Varea Cascallar, María Laura
Varela García, Pablo Manuel
Varela Gestoso, Rodrigo
Varela Losada, Celia
Varela Pernas, José Ramón
Varela Román, Alfonso
Varela-portas Mariño, Jacobo
Vasallo Vidal, Francisco José
Vázquez Abal, Bernardino Ramón
Vázquez Barreiro, Luz
Vázquez Blanco, Manuel
Vázquez Campo, Miriam
Vázquez Corveiras, Camilo J.
Vázquez Fernández, María Victoria
Vázquez Gallardo, Rafael
Vázquez García-serrano, Emilio
Vázquez Lema, María del Carmen
Vázquez Lima, Manuel José
Vázquez López, Cristina
Vázquez Pérez, Antonio
Vázquez Pumariño, Teresa
Vázquez Rodríguez, José Andrés
Vázquez Vázquez, María del Sol
Vázquez Vázquez, María Isabel
Vázquez Ventoso, Carlos
Veiga Rodeiro, Sergio
Velasco Arias, Sara
Veleiro Tenreiro, María José
Vélez Regueiro, María del Mar
Verea Hernando, Héctor
Vesteiro Rivas, José Antonio
Viana Moldes, Inés
Viana Zulaica, Cristina
Vida Fernández, José
Vidal Carreira, Juan José
Vidal Iglesias, Javier
Vila Iglesias, Isabel
Vila Pillado, Luis
Vilachán Angueira, Lourdes
Vilar López, Antonio
Vilariño Besteiro, Mª Pilar
Vilasánchez Rey, María Amparo
Vilela González, Ana Begoña
Villarroya López, Alberto
Villasenín Iglesias, Manuel
Villaverde Cabaleiro, Luis
Vilouta Romero, Martina
Viñuela Rodríguez, José Ángel
Vitaller Burillo, Julián
Yáñez Blanco, María Teresa
Zarra Ferro, Irene
Zubizarreta Alberdi, Raquel

